

13de Aarg.

1882.

23de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af A. Thronsen.

13te Januar — 2det Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the Post-Office at Decorah as 2nd class matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Stildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Stildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt **Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.**

Det udkommer med to Aar i Omflag to Gange om Maanednen (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subscribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronsdien, Box 1014, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Landslæge J. Q. Taylor garanterer Enhver en kun- dig og omhyggelig Udførelse af alt til Huset henhørende Arbejde for moderat Betaling. Special Omhu anvendes paa Bevarelsen af de naturlige Tænder. Alle Guldfyldninger udføres efter nyeste Methode og saa billigt som Arbejde af bedste Slags kan gøres.

Office over Ben Bears Clothing-Store,

Decorah, Iowa.

J. J. D. Gremm

sælger

Pianoer, Orgler, Violin-Strenger, Sy-Maskiner, Olje, Naale etc.

af bedste og billigste Slags, saa billigt, som det kan sælges.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

Pianoer og Orgler stemmes, og Arbejdet garanteres.

Office i C. B. Shepards Juveler-Butik, en Dør Syd for Leonard's Bog-Store, lige over for Postofficeet,
1 1b

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

13de Aarg.

31te Januar 1882.

2det Hefte.

Peter Paul Bergerio.

Den romerske Biskop og hans Omvendelse til Lutheraner.

Efter et uroligt og omskiftende Liv kunde han nu faa den Ro, hans Keiser og Ophold i fremmede Lande havde berøvet ham. Han tog sig med stor Iver og Alvor af sit Embede. Han havde hidtil været mere Jurist end Teolog; nu fordybede han sig i hellige Studier, dreven dertil ligesaa meget af indre Erang som af Ultraa efter ogsaa i denne Henseende at blive sin Stilling voren. Hans opofrende Iver i sit Kald og den Fromhed, hele hans Liv bar Vidne om, skænkede ham almindelig Agtelse. Han havde mange Venner, men manglede heller ikke Fiender, der udsprede om ham, at han under sit Ophold i Tyskland var smittet af det lutheriske Hjerteri. Upaavirket af Lutherdommen var han vistnok ikke bleven — det var gjerne Tilfældet med alle Tidens dybere Aander — men uden at han, som det synes, i noget Punkt helt havde sluttet sig til Protestanterne. Paavirkningen, som han havde modtaget, var vel nærmest en Inderliggjørelse og Fordybelse af den kristelige Sandhed. At han var Katholik, viste hans strenge Fagtagelse af de mange kirkelige Ceremonier, som han som katholsk Biskop i sin Kaldsgjerning havde at foretage. Det samme

fremgaar ogsaa af Ytringer i hans Breve fra denne Tid, hvori han udtaler sin dybe Bekymring over Lutheranernes Fremgang. Men, at han var berørt af Reformationen, viser en Tale, han holdt ved det kirkelige Samtalemøde i Worms 1540, hvortil han var mødt — uvist enten som Kongen af Frankrigs eller Pavens Repræsentant. Talen dreiede sig om Enighed og Fred i Kirken, og ganske vist var Tankegangen deri katholsk, men hvor var ikke hans Standpunkt imodkommende, næsten venligt! Saadan var der aldrig fra katholsk Side talt til „de Frasaldrne“. Og hans Katholicisme var Tidens ædleste, en Contarinas, en Polesen, der have lært af Modstanderne. En Sætning, som denne, han udtaler: „Troen, som retfærdiggjør og frelser os, er en Gave af Gud, vor Skaber“, har han ikke suget af sit eget eller af Papismens Bryst. Hans Breve fra denne Tid vidner ogsaa om Paavirkning fra lutherisk Side. Dronning Margareta af Navarra, hvem han traf ved det franske Hof, havde øvet megen Indflydelse paa ham. Den Samtale, han havde med hende, glemte han aldrig „Den Dag“ (da Samtalen fandt Sted), „har bragt mig en unævnelig Glæde og viselig den største, jeg har havt paa lang

Lid." Og 3 Aar efter skrev han i et Brev til Dronningen: „Hvor sand er den Lære, at Gud retfærdiggjør sine Udvagte af Naade. Til mit Livs Ende vil det, som Eders Majestæt har talt derom, være mig uforglemmeligt.“

Men det faldt ham aldrig med en Tanke ind at bryde med den katholske Kirke. Han saa godt, at den trængte til en Reform, men den kunde og skulde gjenneføres uden noget Brud. Haverkirken stod for ham som den eneste Bærer af Sandheden, og et Frafald fra den var i hans Dine et Frafald fra Livet og Sandheden. Da der derfor efter hans Tale i Worms hvilede om, at han var hemmelig Lutheraner, krænkede det ham dybt, og han ilte hjem til sit Bispestæde for at slaa Mistanken, der klæbede ved ham, saaledes til Jorden, at den aldrig mere skulde reise sit Hoved. Han vilde skrive en Bog „mod de tykke Frafaldne“, og hjemkommen gav han sig strax ifærd med Arbeidet.

Men medens han læste og skrev, foregik der lidt efter lidt et Omflag med ham. Han søgte efter Vognen og fandt Sandheden. Han skriver selv derom: „Som jeg var ivrigt ifærd med mit Arbeide og derfor flittigt betragtede og med al Grundighed overveiede de Steder og Udsagn af den hellige Skrift, som Pavens Modstandere fremdrage, da begyndte mit Hjerte og min Forstand lidt efter lidt at forandres og aabne sig, saa jeg i næsten alle Artikler blev overundet i min Samvittighed. Jeg vovede ligesom Paulus at stampe mod Braadden, at kjæmpe mod den uovervindelige Sandhed, at stride mod Kristus, Guds Søn“.

„All, almægtige Fader i Himmelen, dig være evig Lov, Pris og Tak, at du af lutter Naade og paa en Tid, da jeg var din argeste Fiende — — skænkede mig en saadan høi og kostelig Gave og

gav mig Troens dyrebare Skat og har aabenbaret mig din elskede Søn, vor Herre Jesus Kristus, og derved skænket mig i mit Hjerte et sikkert Pant og Forvisning, saa at jeg ved, at jeg er bleven tagen til dit Barn, en Kristi Broder og Medarving i det evige salige Rige.“

Med den Trang til Meddelelse, der rører sig saa stærkt, naar Hjertet er fuldt, iler han til sin Broder, Battista, der var Biskop i Rabostaden Pola. Med den Ild, som en nyvakt Tro og Overbevisning giver, meddeler han Broderen, hvad der er gaaet op for ham selv. Forfærdet hører denne paa ham; thi dette var jo Kjæteri, og Kjæteren var hans egen Broder. Hans Hjerte vaandede sig under Smerten af denne Opdagelse, og han klager høit. Men Peter Paul slipper ham ikke; han bønfsalder ham om at sammenligne Pavens Lære navnlig om Retfærdiggjørelsen med Skriftens; Broderen kan ikke modstaa hans Bøn — og kan ikke modstaa Sandheden.

Det Lyk, som var tændt hos de to Biskoper, satte de ikke under Skjæppen. Ungen var ivrigere end de til at prædike Frelsens Ord; i Kirke og Hus forkyndte de, at alene i Jesus Kristus og i Troen paa ham var Livet at finde. Det Nye vækker altid Bevægelse, vinder Venner og skaber nye Modstandere. Saaledes gik det ogsaa her. Bevægelsen antog et stort Omfang. Hele Familier, Ordensgeistlige, Præster og Domherrer reves med. Flere af Landsdelens mest anseede Mænd sluttede sig til. Men Modstanden og Modstandere udeblev heller ikke. Munkene vare strax paa Færde. De havde, ligesiden Bergerio tiltraadte sit Embede, haadt et ondt Die til ham. Han var dem for alvorlig og streng. Han saa ikke gennem Fingre med de mange Misligheder i Klostrene; han straffede deres letfærdige Liv; han irettesatte dem for

deres taabelige Overtro. For havde de ikke kunnet komme ham nær; men nu mente de at kunne komme ham tillivs. To Franciscanermunkte begav sig til Venedig for at melde Sagen til den pavelige Udsending, della Casa. Denne havde fra før af Mistanke til Bergerio, og han var mere end villig til at række hans Fiender Haanden. Han sendte sin Notar Schiavone til Capo d'Istria for at optage Vidneforhør. Hvad det bragte frem, blev meldt Legaten, og han nedsatte strax en Kommission under Ledelse af en vis Grisonio, der skulde forfølge Sagen videre. Kommissionen udfoldede en storartet Virksomhed. I 15 Dage afhørte de mere end 80 Vidner. Grisonio var den Førgste af de Førgte; han trængte som en ny Saulus ind i Husene, søgte efter forbudte Bøger og udstødte strænge Trusler mod dem, der nægrede sig for at være Angivere; og dem, som ikke frivillig vilde bekjende, søgte han at skræmme med Baalet. En panist Stræger greb den unge, endnu aldeles ubefæstede Menighed. Man angav sig selv, og man angav Andre; alle Baand syntes opløste; Sønnen forraadte sin Fader, Søsteren sin Broder, Hustruen sin Mand. De, som tilbagekaldte, slap med Kirkebod; de, som holdt fast ved sin Overbevisning, blev jagte ud af Landet. Men Slaget skulde ogsaa ramme Biskopen; Kettens Veie var for lang, men Grisonio mente at have fundet en Gjenvei. Han beftiger Prædikestolen i Domkirken i Capo d'Istria en Dag, da der tilfældigvis var en Mængde Mennesker samlede, og hører blandt andet:

„Allerede i nogle Aar har mange Ulykter hjemsogt Eder, som snart har rammet Eders Olivenplantager, snart Eders Kornagre, snart Eders Vingaarde, snart Eders Kvæg eller øvrige Eiendom. Alt dette er Eders Biskop og hans Hæfterste

Tilhæng Skyld i. Og I kan ikke vente nogen Lettelse, hvis ikke disse blive straffede. Det simpleste vil være, om I gjør Døds og stener dem til Døde.“

Undersøgelsen mod Bergerio bragte for Resten intet frem, der kunde retfærdiggjøre Mistanken mod ham. En af Inkwisitorerne skrev: „Nogle ildefindede Personers Bagvaskelser er i Sandhed Alt, hvad man har vist at bringe frem mod Biskopen“, og den anden: „Man har meget uretfærdigen beskjæmmet den stakkels Biskop“; man skulde straffe hans Modstandere for deres Lagn; „Bergerio havde bestyret sit Bispeembede med saa megen Kjærlighed og saa stor Velsignelse, som nogen Overhyrde kunde“.

At Undersøgelsen mod Bergerio gav et saadant Udslag, kan give et Indblik i hans kirkelige Standpunkt paa denne Tid. Dette var ingenlunde afgjort protestantistisk; det var nærmest Retfærdiggjørelsen af Troen, som var klarer for ham, og derfra havde vel ogsaa andre Lærepunkter faaet sin Berigtigelse; men Ultristeligheden af det Mag, som Paven lagde paa Samvittighederne, var endnu ikke gaaet op for ham; men til det fulde Syn herpaa skulde netop hans Modstandere hjælpe ham.

Ehi de lod ham ikke i Ro. Han blev seet paa som den hemmelige Kjætter; nedensfra, fra den ophidsede Føbel, var han udsat for Fornærmelser, ovenfra, fra de kirkelige Myndigheder, blev han truet med Fængsel. Da turde han ikke længere nøle, men forlod sit Bispedømme og søgte Tilflugt hos en gammel Ven, Kardinal Gonzaga i Mantua.

Sin Barndoms Hjem og sin Mandams Virkekreds saa han aldrig mere.

Bed et Dødsleie.

Han blev heller ikke gammel i Mantua. Kardinalen blev baade fra Rom

og Benedig, baade ved Brev og Sendebud overhængt med Anmodninger, at han dog ikke maatte huse et saadant Menneske som Bispen fra Capo d' Istria. Under disse Omstændigheder vilde denne ikke længere benytte hans Gæstfrihed, men begav sig, forsynet med en Anbefalings-skrivelse fra Kardinalen, til Trient, hvor netop den store katholske Kirkeforsamling var fremmødt, og hvor han ventede at kunne faa rejsfærdiggjøre sig. Dette opnaaede han dog ikke. Skjønt han havde indflydelsesrige Venner paa Kirkemødet, formaaede de dog ikke at opnaa Udgang for ham til Forsamlingen. Hans Modstandere var for mange, skjønt Bestyldningerne mod ham baade var faa og smaa. De gik ud paa, at han offentlig havde erklæret, at Legenden om den hellige Georg og Kristofer var opdigtede. Da Bergerio privat henvendte sig til en af sine Anklagere, Kardinallegaten Cervino, og vistnok indrømmede, at Bestyldningen var sand, men tillige hævdede, at ogsaa Paastanden var det og godtgjorde det ved en uomtvistelig Udtalelse af Pave Paul III, da havde Cervino, bragt til Tausshed, intet andet at svare: „Man kan ikke anse dem som rejsfærdige Mænd, der i et eller andet Punkt, ligegyldigt hvilket, synes at holde med Lutheranerne; gaa og hold dig borte fra vort Møde.“

At nægte en katholsk Biskop Udgang til et almindeligt Kirkemøde var en Dom over denne, der i Virkeligheden var et med en Udelukkelse af Kirken. Man raadede ham til at rejse til Rom og indanke sin Sag for Paven; men Bergerio indsaa Farens derved og fulgte ikke Raadet. Han slattede om i Norditalien; han vilde oppøbie Sagernes Gang, thi han kunde ikke bekvemme sig til at bryde med Pavekirken. Da traadte en ydre Omstændighed til, som, hidført af en høiere Haand, lagde det afgjørende Lod i Vægtstaaalen.

Bergerio var i Padua. Derhen var netop kommen en Mand, hvis Skjæbne vakte den mest levende Bevægelse i Bhen og derfra gennem de mange fremmede Studenter blev kjendt rundt om i hele Europa. Overalt gjorde den Opsigt; i protestantiske Kredse gav den et Indtryk som af en Gudsdom. Manden, hvis Navn var paa Alles Læber, hed Francesco Spiera. Han havde været Sagfører i en liden By i Nærheden af Padua. Samvittighedsløs af Karakter, men dygtig i sit Fag og veltalende for Stranken staffede han sig megen Sogning, og, da alle Midler var ham lige gode, erhvervede han sig ogsaa en ikke ubetydelig Formue. Hidtil havde han været fremmed for alt Alvor; hans Liv var levet i Synd. Da slog hans Time. Dyb Anger over hans uredelige Sagførsel greb ham. Med en Sjæl, som Angerens Dug havde opblødt, fik han Veilighed til at høre en evangelist Forkyndelse. Det gjorde et uudslætteligt Indtryk paa hans Hjerte og gav hans Liv en anden Retning og et nyt Maaal. Han kastede sig over Striftens Læsning og Granskning med en Iver, som dens, for hvem det hellige Ord er bleven Alt. Nat og Dag hyslede han dermed. Læsningen af Bibelen førte ham til Studiet af theologiske Skrifter; overalt eftersporede han den Sandhed, der med saa stor Kraft havde talt ind i hans Sjæl. Han fik en stærk Trang til at vidne om det, der var bleven ham saa dyrebart. Han begyndte med at prædike i sin nærmeste Kreds, for sin Familje og sine Venner. Men eftersom Lysket steg hos ham, udvidedes ogsaa Kredsen af Tilhørerne, og snart var den ganske offentlig. I Gaderne, paa Torvene, i Svilegangene lod hans veltalende Røst. Tætte Skarer lyttede til hans Ord; især strømmede de Fattige til og blev grebne. Men Modstanden vakktes naturligtvis og

faa tillibe og fandt sine Rædsfaber i Præsterne. Disse begav sig til Venedig og anklagede Spiera for della Casa. De forestillede denne, hvilke Farer Kirken vilde være udsat for, om der ikke blev truffet Foranstaltninger mod Spiera; denne lærte falsk, rev ned paa Præsterne og angreb Paven. Della Casa faandt ogsaa her, at her maatte gjøres Noget, og Francesco blev stævnet til Venedig.

En Kamp opstod i dennes Sjæl. Han vidste, hvad han gif imøde, og Manden og Kjødet stredes om Herredømmet i ham. Han søgte at opmande sig. „Kast din Frygt bort, isør dig Troens Rustning, jag Bekjæmperne bort; Gud vil sørge for dig. Det gjælder Kristi Xre; du skal uforfærdet befjende ham og i ham have den bedste Talsmand, som indgiver dig, hvad du skal tale, ja han kan frelse dig af Vaand og Pine. Tænk paa Daniel, som blev frelst af Jldovnen, tænk paa Peder, som blev friet af Fængslet. Afslæg en god Bekjendelse! Maa du end vandre i Fængsel, maa du lide Døden, saa venter dig den største Løn i Himlen. Hvad har du her, som kan lignes med den evige Salighed? Betænk, om du fornægter, Forargelsen, som deraf vil komme, frygt den evige Fordømmelse. Eller er dit Kjød strøbeligt, saa fly hellere end fornægte din Herre og drage Undergangen over dig.“

Men der lod ogsaa andre Røster i hans indre, fristende ham til Trafsald. De talte om, hvad han vilde tabe, hvis han fastholdt sin Dverbevisning, Formue og borgerlig Xre; de udmalede Rædslerne han gif imøde, Fængslets Mørke, Bøddelens Ris, den bloddryppende Xre, Vaalets Flamme — de bebrejdede ham hans Haardhed mod sin Familje, sin Hustru og sine Børn; deres Bøddel vilde han blive. „D, vær ikke saa grusom og umenneskelig, men gaa til Legaten og til-

bagesald, hvad du har tænkt, talt og lært.“

Hans onde Mand feirede. Han reiste til Legaten i det daarlige Haab, at han nok skulde stille denne tilfreds, saa at det ikke skulde komme til det Yderste. Haabet, han i sin Svaghed foregøglede sig, blev naturligvis skuffet. Legaten truede med svære Straffe, og Spiera overgav sig paa Naade og Unaade, affvor enhver Afvigelse fra Kirkelæren, som han havde gjort sig skyldig i, Lovede Bod og Bedring og bad om Tilgivelse. Tilbagekaldelsen maatte han opsætte skriftligt og underskrive. Den følgende Dag skulde han i sit Hjemsteds Kirke offentlig gjentage sin Afspørgelse. Paa Hjemveien vaagne hans Samvittighed. „Hvad gjør du?“ tilkraabte den ham (det er hans egen Meddelelse), „hvorhen iler du Ulykkelige, stands; besegl ikke din Forstriving ved en ny Fornægtelse. Vil du opofre det evige Liv for det timelige? Betænk, hvad Kristus har lidt for dig; om det ikke er billigt, om vi ogsaa for hans Skyld skulle døde vort Kjød? Du er fri, Francesco, og undløben Menneskenes Hænder; forlad hellere Hustru og Børn, ja den hele Verden, kun ikke Sandheden; gjør Bod, saa vil Herren misfunde sig over dig. Strid ikke frem fra Kjødets Svaghed til Mandens Dndskab.“

Men han forhærdede sig mod Samvittighedens Stemme; og næste Dag gjentog han i Kirken, i Nærværelse af henved 2000 Mennesker, sin Afspørgelse, gjentaktede alt, hvad han før havde talt mod Stolen paa egne gode Gjæringer, mod den frie Willie, Skjærnsilden, Helgeners Forbøn og de andre papistiske Værdomme, forsikrede, at han havde faret vild, men at han nu atter var vendt tilbage paa Lysets og Sandhedens Vej til den hellige romerske Kirkes Skyld. Nu var han atter en god Katholik og fik Lov at gaa hjem.

Men nu begyndte først egentlig hans Glendighed: „Jeg hørte,“ fortæller han selv, den forfærdelige Stemme: „ryggesløse Menneske; du har fornægtet mig, op sagt mig Lydhighedens Pagt, brudt din Trostfædsed. Sig fra mig, du frafaldne, og lid Straffen for din Ugudelighed, den evige Fordømmelse. Jeg bævede paa Legeme og Sjæl og sank sammen, næsten livløs som rammet af Lynet.“

Hans Tilstand var frygtelig. Han syntes forladt af Gud og alle gode Magter. Den aandelige Døds Mørke sank ned over hans Sjæl, og den evige Døds Pine gjennemtrængte hans Væsen. Hans Hjerte sønderledes af Had, Forbandelser og Bespottelser mod Gud. Da Maaned efter Maaned henrandt, uden at der indtraadte nogen Bedring, bragtes han til Padua, hvor Byens første Læger tilsaa ham. Men de stod her raadvilde og hjælpeløse. Legemet led og hentæredes; men dets Lidelser skrev sig fra Sjælen. Og dog gjorde han paa ingen Indtryk af at være sindsforvirret. Han talte altid forstandig: der var Sammenhæng i hans Tænkning og Noagtighed i hans Udtryk.

Mange kom for at se ham; nogle ogsaa for at trøste. Blandt disse var Bergerio og Gribaldes, Professor i Rettsvidenssaben ved Universitetet i Padua, en from og troende Mand. Men Francesco var en vanskeelig Mand at trøste. Talte de til ham om Guds Barmhertighed, der var større end alle Synder, da indvendte han, at den kom kun de Udvalgte tilgode, men ikke de forfæstede, som havde begaaet en Dødsynd, „og til dem hører jeg.“ — „Den retfærdige falder 7 Gange om Dagen og staar atter op. Men imod mig, som haardnakket modstaar den Helligaand, har alt sammensooret sig: Himmel, Elementer, Verden, Gud, Engle, Mennesker og Djævelen.“

— „Jeg tror slet ikke mere; jeg har bortkastet alt Haab, jeg er fordømt som Kain, Saul og Judas, ja, jeg misunder endog saa disse; min Ondskab er større end Guds Misfærdighed; thi jeg har med Vidende og Villie fornægtet Kristum. Jeg føler ogsaa i mig, at han har forhærdet mig, at jeg ikke mere kan tro paa ham; man lade mig kun snart fare til Djævelen, som jeg har fortjent, thi da har jeg dog idetmindste ikke at frygte noget værre.“

Hans Venner bad ham at mindes Peder, som tre Gange havde fornægtet sin Herre, og Røveren, hvis Liv var levet i Misgjerninger, og dog i det sidste Dieblik fik Naade. Herrens Arm er ikke forkortet; han er Langmodigheden og Barmhertigheden selv: „Om denne vidne alle Profeter, at i hans Navn saa Alle, som tro paa ham, Syndernes Forladelse.“

„Jeg tror ikke“ var Alt, hvad Spiera svarede. Gribaldus fortalte fra sin Erfaring om flere, der var sunket ligesaa dybt i Fortvivlelse og dog havde fundet Naade. Skulde da ikke ogsaa han have en liden Gnist af Tro paa Guds store Barmhertighed og frelses ved denne Tro?

Bergerio traadte ogsaa til: „Kjæreste, dyrebareste Francesco, tag Doktovens Ord til Hjerte. Hvorfor tror I ikke? Har Gud skjenket Eder sin Søn, hvorfor skulde han ikke skjenke Eder Alt med ham?“ Spiera svarede: „Jeg tror Alt, hvad I siger; Djævelen tror ogsaa og skjælver. Peder blev tilgivet, ikke fordi han græd, men fordi Herren saa paa ham. Men mig ser han ikke paa og vil ikke se paa. Derfor kan jeg heller ikke græde, men maa nødvendig slutte, at jeg er forstødt. Thi jeg føler, at ingen Trost kan rummes i min Sjæl, men kun Skval og Pine.“ Og da han havde sagt dette, skreg han i sin store Sjæle: „Det er forfærdeligt at falde i den levende Guds

Hænder.“ „Jeg blev rystet i mit Inderside ved dette Udraab“, skriver Bergerio.

Man forsøgte at læse Videlseshistorien for ham; men han var ikke modtagelig for dens Trøst. Han var besat, sagde han, en Legion af Dæmle havde han i sig; frøgtelige Dæmleaabnbareiser kunde han fortælle om; Dæmlelene nærmede sig hans Leie, gjorde Larm og Støi og stak for at forskrække ham Naale i hans Hude. Han forsikrede, at dette ikke var Føster af hans Iudbilsningskraft.

Anførte man Skriftsteder mod ham, havde han strax andre at sætte imod, navnlig saadanne, der handlede om Synd mod den Helligaand og om Udvalgelsen. „Mange“, sagde han, „har været betyngtet med flere Synder end jeg og dog fundet Naade, fordi de vare blandt de Udvalgte; de Forskudte kan selv med langt mindre Syndestuld ikke undløbe Fordærvelsen.“ „Jeg bævede over mit hele Legeme,“, skriver Bergerio, „og Syfsen oversalder mig, naar jeg tænker paa det. Mere end ti Gange gjentog han de Ord: „Gud misfunder sig over, hvem han vil, og forhærder, hvem han vil. Mig forhærder han, det føler jeg. O, hvor salige ere de, som høre til de Udvalgte, og hvor elendige vi, som har at vente den evige Fld.“ Ved disse Ord saa jeg ham rase og skumme. Han følte allerede alle Helvedes Kvaler, skreg han.

Undertiden vendte han sig til de omstaaende med Advarsel. „Tag Exempel af mig, mine Brødre. Tager ikke Sagen saa let som jeg. Jeg havde begyndt at forstaa den hellige Skrift, jeg fik Indsigt i Aetfærdiggjørelsens Gjerning, og dog reiste jeg bort for at affværge for at fri mit Liv fra Fortræd og sikre mine Børn min lille Formue. Derfor straffer Gud mig og lader komme over mig en saadan Bedrøvelse og Pine, at aldrig noget Menneffe har lidt større Kval.“

Hans Tilstand forværredes; den stærke Mand sygnede hen. Men hans Venner opgav ikke Haabet om ham, og stadig besøgte de ham for at indgøde ham Trøst. En Dag sagde Bergerio: „Din Sygdom, Francesco, er af den Slags, at den kun kan helbredes ved Guds Ord og Bøn. Gud har lovet, at han for sin Sønns Skyld vil bønhøre os; jeg besværges dig derfor at bede Herrens Bøn; vi vil i Maanden bede med.“ Han begyndte ogsaa virkelig: „Fader vor, du, som er i Himlen“, men standsede saa, mens Taarerne brød frem af hans Dine. „Det er et godt Tegn, at du græder“, men han svarede: „Jeg græder over min Elendighed, fordi jeg føler mig forladt af Gud og kan ikke, som før, med Hjertet være med“. Ved Bønnen: „Komme dit Rige“ raabte han grædende: „O Herre, gjør, at ogsaa jeg maa være i dette Rige og udeluk mig ikke.“ Ved den fjerde Bøn svarede han til: „Jeg har mere end nok til Livsophold, men jeg beder om din Naades Brød, uden hvilket jeg er et Dodens Barn.“ Ved den sjette: „Jeg er ledet i Fristelse, hjælp du mig ud af den. Den onde Fiende har overvundet mig; lad mig atter overvinde.“ Alle maatte græde, og da han havde sagt Amen, sagde Oribaldi: „Lovet være Gud. Thi ingen kan kalde Jesus Herre uden ved den Helligaand. I kunde ikke paafalde ham med stor Inderlighed og Sønderknuselse, hvis ikke Guds Aand hjalp Eder.“ Men ogsaa dette var spildt paa Spiera. „Kun med Munden“, sagde han, „nærmer jeg mig til Gud, men mit Hjerte er langt fra ham; thi han har berøvet mig al sin Naade.“

Bergerio havde, saalænge han opholdt sig i Padua, næsten ikke veget fra Spieras Sygdeleie. Endnu den sidste Dag, før han reiste fra Bhen, gif han derhen. Men de samme fortvilede Ytringer

mødte ham. „Viser mig dog et Sted“, udraabte han, „hvorhen jeg kan flygte, en Havn, hvori jeg kan løbe ind? I henviiser mig til Guds Barmhertighed? Gud har forkastet mig. I taler om Naaden og Kristi Forbøn? Jeg har fornægtet Kristum. I byder mig at tro? Jeg kan ikke.“ Det var alt forgjæves. Hans Aand var uimodtagelig for Bevisgrunde; hans Hjerte var tillukket for Trøsten. „Hans Ord“, siger Bergerio, „Lød ikke som en gal Mands, men meget fornuftigt og sammenhængende. Dste brød han ud i en stille hjertegribende Graad, saa at alle blev paa det dybeste rorte. Fremfor alt ønskede han sig Døden: Se, sagde han, paa mig opfyldes, hvad Skriften siger: De vil begjære at dø; men Døden flyr fra dem.“ Naaden, som bødes ham, vilde han ikke nyde, og man maatte med Magt bibringe ham Næring.

Bergerio vilde ikke forlade ham, før end han ogsaa havde forsøgt Forbønnens Magt. „Næreste Brødre“, sagde han, „jeg ser, at vor Tiltale intet frugter. Kun et virksomt Middel staar os endnu til Raadighed: vor Forbøn. Lad os med en Mund og af et Hjerte paakalde den evige Gud og vor Herres Jesu Cri-

sti Fader, at han for sin enbaarne Søns Skyld tilgiver denne Ulykkelige hans Synd og lader opgaa for ham sin Naades Rys.“ Alle kastede sig paa Knæ og bad inderlig for hans Frelse.

Men heller ikke dette Middel frugtede. „Naar I bede“, sagde han, „saa vil Eders Forbøn bringe Eder Velsignelse, men paa mig vil den være virkningsløs. De Fordømte maa Altid blive til Fordærvelse, selv Guds Ord. Jeg solev ogsaa, at det er mig en Dødsens Lugt, at det øger min Pine, saa ofte jeg hører det. O, jeg Ulykkelige.“

Da Aftenen kom, maatte Bergerio sige den Ulykkelige Farvel. Hans Besøg havde dog været Spiera hjært. „Trods al min Fortvivlelse“ sagde Spiera ved Afskeden, „og sjønt Alt bliver den Forstudte og Fordømte til Fordærvelse, takker jeg Eder dog for Eders Kjærlighedstjeneste. Gud velsigne Eder med alt Godt.“

Bergerio havde seet ham for sidste Gang. Ikke længe efter døde Francesco Spiera. De nærmere Omstændigheder ved hans Død er ikke blevne bekendte, men det paastaaes almindeligt, at han er død i haardnakket Forbitrelse mod Gud.

(Mere.)

Anna Røjs.

(Fortælling af Miss Grace Kennedh.)

Paa Hjemreisen var den arme Anna atter sig i to Dage. Spvartersten vaa-ge de hos hende, og fulgte hende, da hun begyndte at komme sig, op paa Dækket, og gjorde ellers Alt, hvad hun kunde, forat trøste og fornøje hende. Men Anna kunde ikke være fornøjet, hendes Hjerte var stedse bedrøvet; thi hun tænkte idelig paa sin fjære, venlige Mama, og naar

hun saa op til den klare, blaa Himmel, ønskede hun ogsaa at dø forat komme til hende; men da faldt den Tanke hende ogsaa ind: maaste jeg, naar jeg døde, ikke kom derhen, hvor Mama er. Hun begyndte da at græde og søgte at erindre sig, hvad hendes Moder havde sagt om den eneste Vej til Himmelen. Siden den Dag, hendes Moder saa alvorligt havde

paalagt hende at bede Morgen og Aften, havde hun ikke forsømt det en eneste Gang, ja hun bad meget oftere, thi hun mindedes, hvad hendes Moder havde sagt, at Gud nu var hendes eneste Fader, og hun begyndte at fatte en hjertelig Tillid til ham. Hun erindrede, hvad hendes Moder havde sagt, at han har alle Menneskers Hjerte i sin Haand, og da hun saa, hvor venlige Alle var mod den lille Forældreløse, troede hun, at Gud styrede det saaledes og takkede ham derfor i sit Hjerte og i sin Bøn. Da hun kom paa Dækket, havde hun sin Bibel med, og Matroserne viste hende den Opmærksomhed at spænde et Seil over et Hjørne af Dækket, forat hun kunde have en Plads, hvor hun kunde være usforstyrret af de øvrige Passagerer. Anna takkede sin himmelske Fader for al deres Venlighed og sagde Matroserne, at hun gjorde dette.

Anna havde aldrig seet den Dunkel, til hvis Hus, hun nu skulde drage, men hun tænkte sig ham ganske saaledes som hendes Fader. Hun havde ofte hørt omtale, at hendes Tante havde en særdeles Omhu for sine Børns Opdragelse. Anna vidste, at hun havde en Søn og tre Døtre, til hvilke hun havde faaet Lærere og Opdragerinder fra Frankrig og England, og uden at vide hvorfor, frygtede Anna for at lære sin Tante at kjende. Endelig kastede Skibet Anker ved Leith, og i samme Dieblit kom en Mand ombord forat spørge, om Frøken Ross befandt sig blandt Passagererne. Anna blev underrettet om, at hendes Tante ventede hende i en Bogn ved Stranden. Man tog hendes lille Kuffert med, og Oparterken fik Befaling til at følge efter med de øvrige Sager, der vare hende anbettede. Før Anna ret kunde tænke sig om, var hun i Land og i sin Tantes Bogn. Her sad Tanten tilligemed en liden Pige paa Annas Alder og en noget ældre Gut, der

hidtil havde siddet paa Bunken hos Rudsten, men var sprunget ned og efter Anna ind i Bognen, som det syntes, blot i den Hensigt at stirre paa hende og noie betragte hende.

Tanten kyskede hende og lod sin lille Datter Louise ogsaa kysse hende, og Georg maatte række sin Rufine Haanden. „Nu, mine kjære Børn“, sagde Tanten, „maa I elske hverandre som Søskende, thi jeg haaber, at Anna gjerne vil blive hos os for Fremtiden.“ Louise og Georg svarede Jntet, men vedblev at stirre paa den arme Anne, der fandt dette at være meget ubestødet, da hun var saa fremmed, og hun kunde neppe afholde sig fra at græde hoit.

„Har du været søslyg, kjære Barn?“ spurgte Tanten.

„Ja, kjære Tante, meget slyg“, svarede Anna.

„Nu, Du vil snart blive frisk og fornoiet hos dine Søskendebørn. Omendstjont de nu se saa undseelige paa Dig, saa bad de mig dog at tage vor Rejoretur ned til Stranden idag, forat vi maaske kunde høre noget om Dig; og da vi saa et Skib løbe ind i Havnen og horte, at det kom fra Rotterdam, tænkte vi strax at Du var ombord. Men, mit kjære Barn, Du bærer jo ikke Sørgedragt; det ser jo meget beshynderligt ud. Du kan ikke lade Dig se, før Du har faaet Sørgedragt.“

Den arme Anna kunde nu ikke længere tilbageholde sin Graad, thi disse Ord mindede hende om hendes Moder. Hun vilde svare, at der ikke havde været Tid til at anstafte Sørgedragt, men hun kunde ikke tale; hun vendte sit Ansigt bort og græd. Tanten bestræbte sig ikke for at trøste hende; men Anna hørte, at hun hviskede til Børnene: „Fader, som om I ikke ser det; det vil snart gaa over;“ og derpaa begyndte de at tale om andre

Ting, som om hun ikke havde været tilstede. Georg fortalte sin Moder, at Johans, Kudsken, havde ladet ham kjøre den hele Tid, han havde siddet paa Buxken, og Moderen svarede, at dersom hun havde vidst det, vilde hun have været ude af sig selv af Angst. Derover lo Georg, og paastod, at han atter vilde sætte sig op paa Buxken forat vise sin Moder, hvor hurtigt han kunde lade Hestene trave fra Leith og hjem. Moderen bad ham, Louise holdt ham i Troien, men Georg lo kun endnu høiere, stak Hovedet ud af Bognen og befalede Johan at holde, hvilket denne ogsaa strax gjorde. Idet han steg ud, befalede Tante Ros's Tjeneren at sige Johan, at han aldeles ikke skulde lade Junker Georg kjøre Tømmene. Over alt dette var Anna saa forbauset, at hun glemte alt Andet.

„Det er en vilter Gut, kjære Anna“, sagde Tante Ros's, da hun læste Forundringen i Annas Blik, „men hans Fader og hans Hovmester vide godt at holde Styr paa ham.“ Du, kjære Anna, skal stedse staa under min Opsigt, og jeg haaber, at Du stedse vil være lydlig og artig.“

Idet Anna lovede dette, maatte Bognen atter holde, og Johan fik Befaling til at kjøre til en Sjøjomfru. Da de kom did, talde Tante Ros's meget vidtloftigt om, hvorledes Alt skulde gøres, og tilføiede: „Vad Dragten blive saa dyb Sorg som muligt, thi Barnet har nylig mistet begge sine Forældre“, og i denne Tone vedblev hun, saa at den stakkels Anna atter spommede i Taarer, og i sit Hjerte ønskede sig tilbage til sin lille Krog paa Dækket, hvor de raa Matroser havde vist hende langt mere Medlidenshed, end hendes Tante nu syntes at sole for hende. Endelig, da Tante Ros's havde bestilt Alt saa nøiagtigt som muligt, kjørte de hjemover, og efter nogle Minutter holdt

Bognen foran et Hus paa Charlottepladsen.

„Nu, mit kjære Barn“, sagde Tanten til Anna, „gaa nu op og bliv hos Miss Palmer idag, og lad Dig ikke se, førend Du faar Din Sørgedragt. Dog, hi lidt, Du ved jo ikke Veien, og jeg er virkelig saa træt, at jeg ikke kan følge Dig opad Trappen til Undervisningsværelset, Louise maa blive hos mig, thi det er muligt, at Lady Alderston gjør mig en Visit i Foredag, og hun har sagt mig, at hun ønsker at se mine Børn. Og vil Du, kjære Anna, sige Miss Palmer, at hun maa lade de andre Børn blive elegant paaklædte, thi hvis Lady Alderston kommer, saa vil jeg lade dem hente ned. Anna lovede det og fulgte Tjeneren, der førte hende op til Undervisningsværelset og aabnede Døren med de Ord: „Miss Ros's, den unge Dame, som Herskabet har ventet.“

Anna traadte frygtfomt ind og blev venligt modtaget af Miss Palmer. To smaa Piger vare hos hende i Kammeret og bleve forestillede Anna som hendes Kusiner. De vare blege og saa sygelige ud. De syntes at være meget glade over at se Anna og bade strax Miss Palmer at give dem denne Dag fri, fordi deres Kusine var kommen. „D langt fra, kjære Børn“, svarede Miss Palmer, „I have jo allerede haft to Fridage i denne Uge, og Eders Moder har sagt, at I ikke under noget Paastud maa faa en til. Eders Kusine bliver jo hos Eder.“ „D kjære Miss Palmer, giv os dog idetmindste to Timer fri“, sagde den ældste, Sophie. „D ja, jeg beder blot denne ene Gang, Miss Palmer!“ sagde den lille Mariane, idet Taarerne kom hende i Dinene, „jeg er saa træt af at sidde i denne Dvangstol med Fodderne i Struen.“ „Ret, nei, Børn, det kan ikke gaa an, I maa ikke plage mig mere. Jeg tror vist,

at Eders Kusine er en god liden Pige, der ikke har lyst til Lediggang." „Ikke lyst til Lediggang? Er det da muligt, at nogen kan blive kjed af at gaa ledig?" sagde Mariane, idet hun slog sine Arme om Anna og saa hende stiot ind i Døren, „er Du kjed af at gaa ledig?"

„Maaſte jeg kan hjælpe Dig; hvad skal Du nu bestille?" spurgte Anna, idet hun venligt gjengjældte sin lille Kusines Kjertegn.

„Se kun, hvilken venlig og god Pige din Kusine er", sagde Miss Palmer, „og langt mere velopdragen end Du, Mariane; thi Du gjentog mine Ord i en meget usømmelig Tone; Anna har derimod vist, at hun paa en Gang kan være høflig og tjenstagtig."

„Men vil Du virkelig hjælpe mig?" spurgte Mariane, idet hun vedblev at klynge sig til Anna.

„Ja gjerne, naar Du blot vil sige mig, paa hvilken Maade jeg kan det."

„Nu, saa kom da hurtigt!" udbrød Mariane glad.

„Men først maa jeg udrette mit Erinde hos Miss Palmer", svarede Anna, og derpaa sagde hun, at hendes Tante ønskede, at Børnene skulde klædes smukt og være færdige til at komme ned, hvis Lady Alderston kom. Omendstjont de ikke maatte faa et Dieblik fri, da det gjaldt om at gjøre sig bekendt med Anna, blev dog nu Undervisningen oieblikkelig afbrudt, og Børnene sendte til Barneſtuen for at omklædes, stjont de allerede var meget net klædte, blot forat en fremmed Dame skulde kunne sige til Moderen: „Givte smukke, nydelige Børn!" og i næste Dieblik forglemme, at de vare til.

Den lille Mariane vilde gjerne, at Anna skulde være hos dem, medens de bleve omklædte, men Miss Palmer sagde: „Nei, nei, kjære Barn, Anna skal blive hos mig, forat Du saa meget snarere skal

komme tilbage." Og saa løb da Mariane hurtigt afsted forat bevæge Kitty, Barnepiggen, til at paaklæde hende saa hurtigt som muligt. Medens de vare borte, gjorde Miss Palmer Anna mange Spørgsmaal.

„Maa jeg spørge, hvor gammel Du er, kjære Anna?"

„For to Maanedere siden fyldte jeg mit niende Aar."

„Ni Aar! da er Du meget stor for din Alder. Louise er ti Aar, men jeg tror ikke, hun er høiere end Du. Har Du begyndt at lære Musik?"

„Ja, Miss Palmer, Mama har undervist mig deri i to Aar."

„Virkelig! og Fransk? kan Du allerede noget Fransk?"

Anna svarede paa Fransk, at hendes Moder ogsaa havde undervist hende deri.

„Virkelig?" gjentog Miss Palmer, Du synes at have en meget god Udtale. Men den stakkels Mamsel, dine Kusiners franske Gouvernante, begyndte at blive saa sygelig, at hun maatte vende tilbage til sit Fædreland. Mrs. Ross søger nu efter en anden, og imidlertid have Børnene en Lærer. Du har vel ogsaa lært at danse, kan jeg tro?"

„Nei."

„Hvad? ikke lært at danse? det er meget besynderligt!"

Miss Palmer gjorde endnu en Mængde andre Spørgsmaal, og da Anna havde besvaret dem, sagde hun: „Godt, mit kjære Barn, jeg haaber, det skal blive mig en Glæde at opdrage Dig. Det synes, som om Du er vænnet til Lydighed og Punktilighed, og dette overholder jeg stedse strengt." Derpaa kyskede hun Anna kjærligt, og den lille Foreldreløse tænkte paa, at Gud var hendes Fader og takkede ham, forat han havde tilvendt hende Miss Palmers Kjærlighed.

Da Sophie og Mariane vendte til-

bage, lod Miss Palmer Undervisningen strax begynde. Sophie maatte sætte sig til Pianofortet, og Miss Palmer satte sig hos hende forat undervise hende og sige, hvorledes hun skulde sidde, holde Fingrene, Albuerne, Fødderne osv. Den stakkels Mariane blev sat paa en høj Stol, hvis Ryg var saaledes indrettet, at hun maatte holde Hovedet og Skuldrene ordentligt, og hendes smaa Fødder bleve satte i Fodvingerne, fordi hendes Moder sagde, at hun gik indtilbens. I denne stive Stilling maatte hun lære sin franske Lektie udenad. Anna satte sig tæt ved den lille Mariane og hjalp hende, saa godt, at Mariane to, tre Gange slyngede sine Arme om sin kjære Kusine forat takke hende; men hver Gang kom hun derved ud af sin Stilling, og til Straf gav Miss Palmer hende da længere Lektie, saa Mariane endelig adlød Miss Palmer og udstrykte sin Tak til Anna med Ord. „Det er jo en tosset, barnagtig Maner, Mariane, idelig at slynge Armene om dem, Du har kjær“, sagde Gouvernanten; „Du krøller jo deres Kraver og er nær ved at kvæle dem. Hvor ofte har ikke Mama forbudt dig det?“

Den stakkels lille Mariane mente, at hun havde begaaet en alvorlig Synd, og hendes blege, syge Ansigt rødmede; men Anna var ganske forbausset over, at saadanne Bedis paa Kjærlighed, som hendes Moder stedse paa det Venligste havde modtaget af hende og gjengjældt hende, skulde være dadelværdige.

Efter Undervisningen kom Middagsmaaltidet og derpaa en Spadsfergang, der varede en Time. Børnene bleve uafslædelig gjorde opmærksomme paa, hvorledes de skulde sidde, hvorledes de skulle spise, og hvorledes de skulle bære sig høfligt og anstændigt ad. Louise saa ærgerlig og vranten ud derved, Sophie var ganske adspredt, Mariane græd to, tre Gange,

og Anna gjorde Alt, hvad man forlangte af hende, saa godt hun kunde, saa at Miss Palmer roste hende meget. Anna længtes dog meget efter, at det skulde blive Sengetid, thi hun haabede, at hendes Opvarterste da skulde komme til hende. Tiden kom, men da Anna bestedent spurgte, om hun nu maatte faa sin Opvarterste til sig, fik hun det Svar, at Tante Koss havde fundet det bedst, at hun gik bort uden at tage Afsted, da Skilsmisjen vilde være blevet tung for dem begge; men Konen var bleven godt betalt for sin Umage.

Den arme Anna blev meget bedrøvet og brast i Graad. „O fy, fy! Du bærer Dig ad som et lidet Barn!“ sagde Miss Palmer. „Kom, Louise, Du kan først fremsige din Aftenbøn, saa faar Anna Tid til at fatte sig.“ Derpaa knælede Louise ved Miss Palmers Skjød og fremsagde en kort Bøn, uden at det lod, som om hun tænkte paa et eneste af de Ord, som hun fremplaprede, og omendstjont hun endte Bønnen med en Gaben havde dog Miss Palmer Intet derimod at indvende. Da Louise stod op, sagde Miss Palmer til Anna, at hun nu maatte knæle hos hende; men Anna traadte tilbage.

„Skjnd Dig, Barn!“ sagde Miss Palmer utaalmodig.

„Tillad mig, Miss Palmer, at bede i mit Kammer, naar jeg gaar til sengs.“

„Dumt Tøi!“ sagde Miss Palmer, „ophold mig ikke!“ og saa maatte Anna knæle ned. Men hun tænkte dog paa, at hun, en uvidende, syndig lidet Pige, nu skulde tale med Gud selv, og derpaa fremsagde hun en Bøn, som hendes Moder havde lært hende. Hun bad med Urefrygt og Fynderlighed, og da hun stod op, besluttede hun at læse et Stykke i den hellige Skrift og derpaa bede Gud om den Velsignelse, han har forjættet en

troende Bøn. Men hvor smerteligt saa ikke Anna sig stuffet, da, efterat Miss Palmer havde ringet to Gange, den Pige atter kom ind, der for en Time siden havde bragt Sophie og Mariane tilfængs, og fik den Befaling af Miss Palmer: „Før begge Frøkenene ind, Hanna, i mit lille Værelse, som er bestemt for dem, og tillad dem ikke at sjaase med hinanden, medens de blive aflædte, thi om en halv Time kommer jeg ind i mit Værelse, og husk saa paa, at hvis I da ikke ere i Seng, tager jeg Ljset bort, og saa kunne I se til, hvordan I da kunne komme tilfængs.“

Hanna ordnede Alt i det lille Værelse, lukkede Annas Ruffert op og fremtog, hvad hun behøvede; derpaa tilbød hun sig at hjælpe hende med Afklædningen.

„Vær saa god, Hanna, at tage min Bibel op af Rufferten; jeg er vant til at læse idetmindste et Par Vers i den, inden jeg gaar tilfængs“, sagde Anna venligt.

„Gjerne, Miss Anna“, svarede Hanna, „men De vil ikke kunne saa Tid dertil; thi Miss Palmer holder meget nøiagtigt sit Ord, og hun tager sikkert Ljset bort, enten De er i Seng eller ei.“

„Nu vel, Hanna, det skader ikke. Giv Du mig kun min Bibel.“ Hanna gjorde det, og Anna begyndte at læse; men Louise snakkede saa meget og det især til hende, at hun ikke kunde læse med Andagt. Hanna mindede hende ogsaa hvert Øieblik om, at Miss Palmer strax vilde komme, saa den stakkels Anna maatte lukke Bibelen igjen og lade sig aflæde af Hanna. Neppe var hun i Seng, før Miss Palmer kom ind. Louise havde ikke agtet paa Hannas Formaning til at stynde sig. Hun syntes at være et ganske andet Væsen, naar hun ikke var hos sin Moder eller Miss Palmer; hun snakkede og lo uophørligt og paastod idelig, at det kunde

ikke være et Qvartier siden de forlode Undervisningsværelset, og saaledes var hun ikke halvfærdig, da Miss Palmer kom ind.

„Fortræffeligt, Louise“, sagde Miss Palmer, „det lader til, at Du gjerne vil være i Mørke. Kom, Hanna!“ Og dermed tog hun Ljset, lod Hanna først gaa ud, fulgte selv efter, og tillukkede Døren, saa at Louise blev staaende i Mørke, halv aflædt midt i Værelset.

„O Miss Palmer, kjære Miss Palmer!“ raabte Louise, men Miss Palmer svarede ikke. Hun hørte hende gaa gennem det Værelse, som var udenfor Soveværelse, men hun kom ikke tilbage, og Louise maatte nu, som Miss Palmer havde sagt, se til at komme tilfængs, saa godt hun kunde. Anna hørte hende knurre: „Hvor uforstaaet! Disse Knuder kan jeg ikke faa op; hvordan skal jeg bære mig ad?“

„Kom hid, jeg skal hjælpe Dig“, hviskede Anna. Louise samlede sig hen til Annas Seng, og efterhaanden fik de da Louises Klæder opløst; imidlertid sagde hun til Anna: „Har Du nogenstunde seet saa fortrædeligt et Menneſke, som den Miss Palmer?“

„Hun havde jo sagt os, hvad hun vilde gjøre“, svarede Anna, „og naar hun engang havde sagt det, saa maatte hun jo holde Ord; det var ikke hendes Skyld, at Du maatte blive i Mørke.“

„Men hun kunde gjerne biet et Par Minutter!“

„Da havde hun jo ikke holdt Ord, og det vilde været meget urigtigere, end at lade os blive i Mørke.“

Louise taug et Øieblik, derpaa sagde hun; „Nu, Anna, jeg haaber, Du er en Elsker af at staa tidlig op; thi præcis Klokken sex lader Miss Palmer Hanna vække os.“

„Og hvad er da det Første, I foretage Eder om Morgenen?“ spurgte Anna og

haabede at faa høre, at man idetmindste begyndte Dagen saaledes, som hun var vant til.

„Sektier, Sektier, intet andet end Sektier“, svarede Louise, „fra Morgen til Aften intet andet end Sektier! og derimellem idelige Paamindelser, „sa a maa Du sidde, sa a maa Du gaa“, og „hvor flodset Du er, hvor utæffelig! Du vil aldrig komme til at se ud som Mijs den og den —“ O hvor jeg længes efter at blive voksen og aldrig mere have en Mijs Palmer hos mig!“

„Men begynde J da ikke Dagen med at læse i Guds Ord“, spurgte Anna. „Hvorledes kunne J vide, paa hvilken Maade J kunne behage Gud, naar J ikke lærer det af hans Ord?“

„Mijs Palmer forelæser hver Morgen en Bøn og en Betragtning“, svarede Louise „men jeg hører aldrig efter og ved heller ikke, hvad det handler om.“

„Men spørger da ikke Mijs Palmer, om J have forstaaet, hvad hun læste?“

„Nei aldrig. Hun læser saa hurtigt som muligt for snart at blive færdig og begynde Undervisningen. Grammatik og Geografie, Fransk, Skrivning og Regning, lange Divisionsstykker, sammensatte Multiplikationsstykker, Analyse og Deklamering, Klimpren og atter Klimpren paa Pianofortet, og derhos det idelige: „Du er ikke i Takt! Du spiller falskt!“ Saaledes gaar det, fra vi staa op, til vi gaa til sengs.“

Anna maatte se. „De ikke“, sagde Louise, „dersom hun hører det, faar Du en lang Formaningstale om Latter, om Forskjellen mellem anstændig og simpel Latter, om høfligt Smil og venligt Smil. Du skal bare høre, hvor prægtig Georg kan efterabe Mijs Palmer. Men ih! der kommer hun!“ Louise famlede sig tilbage til sin Seng, og neppe var hun

kommet i den, før Mijs Palmer traadte ind med et Lys i Haanden.

„Netop kommet i Sengen, ser jeg, og dine Klæder ligge rundt om paa Gulvet. Vær saa god, Louise, og staa op og læg dem ordentlig paa deres Plads.“ Louise maatte adlyde, men hun gjorde det saa uvillig og med en saa fortrædelig Mine, at Mijs Palmer sagde, at hun til Straf skulde næste Morgen lære et Kapitel af Bibelen udenad for at lære sig til at være i bedre Lune.

Da Mijs Palmer havde forladt Værelset, blev Alt ganske stille, og Anna vilde nu begynde at bede. Men hun folte ikke mere ved Tanken paa Gud den Fortrolighed til ham, som hun hidtil efter sin Moders Død havde haft; og da hun vilde bede ham om Tilgivelse for de Feil, hun havde begaaet, bemærkede hun, at hun havde ladet sig forlede til en Synd i den Tid, Louise havde talet med hende, idet hun lo med hende over den Umage, Gouvernanten gav sig med dem. Hun bad derfor Gud, at han for Kristi Skyld vilde tilgive hende, og derpaa folte hun atter Tillid til Gud, sin himmelske Fader. Saa tænkte hun paa sin Moder og mindedes, paa hvilken venlig Maade hun underviste hende, saa at hun glædede sig til Undervisningstiden. Tillige faldt det hende ind, at hendes Moder ofte havde sagt, at den eneste Maade, paa hvilken hun ret kunde takke sine Lærere for den Umage, de havde med hende, var, at hun holdt af dem, var opmærksom og lydlig, og derved lettede dem Undervisningen. Medens hun tænkte paa alt dette, folte hun sig saa lykkelig og fuld af Fred, at hun nu ret af Hjertet troede, hvad hendes Moder ofte havde sagt hende, at den Helligaand selv indgiver vort Hjerte alle gode Tanker, at han er den Troster, der forlener os Fred; og hun bad Gud give hende sin Helligaand, der til enhver Tid

kunde lære hende, hvad hun skulde tænke, ønske og elske, saa hun kunde leve ham til Glæde. Derpaa fremsagde hun for sig selv sin lille Barnebøn :

Mit Hjerte vil jeg Dig frembære,
Min Gud, i denne Aftenstund.
Skal denne Nat min sidste være,
Saa lad mig, som til Søvnens Blund,
I Kristi Tro mig lægge ned
Og sove hen udi hans Fred.

Og derpaa sank hun i en sød, rolig Søvn.

Næste Morgen var Alt saaledes, som Louise havde sagt. Kl. 6½ bleve Børnene vækket, og da de Kl. 7 traadte ind i Undervisningsværelset, fandt de Miss Palmer beredt til at begynde med dem. Louise nedknælede atter ved hendes Stjød og fremsagde tankeløs en Bøn. Derpaa kom Kæden til Anna, og da denne fremsagde sin Bøn langsomt og med Uerfrygt, saa at hun kunde tænke paa det, hun sagde, hvistede Miss Palmer til hende : „Tal lidt hurtigere, kjære Barn!“ Derpaa forelæste Miss Palmer hurtigt en Betragtning og to, tre Bønner, lukkede derpaa Bønehøgen og lagde den bort, uden at forklare, hvad hun havde læst, og som om hun nu havde opfyldt Dagens første Pligt, sagde hun : „Nu, kjære Børn, ville vi begynde at arbejde.“ Medens hun saa sig om efter en Bog forat give Anna en Opgave i Engelsk, tænkte Anna paa, hvor ofte hendes Moder havde sagt, at en blot Fremstigen af Bønner, uden at Hjertet bad, og en blot Forelæsning af Bibelen, uden at Hjertet søgte og forstod det Forelæste var at spotte Gud og mishage ham, thi Gud ser paa Hjertet. Da Miss Palmer gav Anna Opgaven, var den lille Pige saa fuld af Tanker om, hvor lidet hun havde begyndt denne Morgen efter sin kjære Mamas Forstrift, at hun derover ganske forglemte sin Opgave. Hun blev vækket op af sine

Tanker derved, at Miss Palmer meget utilfreds sagde : „Anna, hvad tænker Du paa ? kan Du vel blive særdig med din Opgave, naar Du sidder saaledes og drømmer !“

Anna vovede ikke at sige Noget, da det lod til, at Miss Palmer var saa utilfreds ; men hun kunde ikke lade være at tænke paa, at hun idag ikke havde opfyldt sin Moders sidste Ønske, og derfor blev hendes Opgave slet udarbejdet, saa at Miss Palmer blev endnu mere misfornøiet med hende. Ligeedan gif det i de følgende Undervisningsstimer, saa at den arme Anna saa et surt Ansigt hele Dagen. Den næste Dag var som den foregaaende, og nu begyndte Anna at føle sig meget ulykkelig. Endnu havde hun ikke faaet sine Sorgenklæder, og da der bestandig var Fremmede hos hendes Tante, fik hun ikke Lov til at komme ned. Hendes Onkel var hver Dag, siden hendes Ankomst flere Gange kommet op paa Stolenværelset forat besøge hende ; han var stedse saa venlig mod hende, at hun begyndte at saa ham meget kjær, og hun udtænkte nu en Plan, som hun haabede at saa hans Tilbedelse til. Ved Siden af Undervisningsværelset var en stor Sal, hvori Ingen sov ; dersom nu hendes Onkel vilde tillade det, saa vilde hun bede Hanna at vække og paaklæde hende en halv Time før Louise ; saa vilde hun gaa ind i den tomme Sal, og der i Surum læse i Bibelen og bede til Gud, som hendes Moder havde paalagt hende, og dog være til rette Tid hos Miss Palmer. Fuld af denne Plan lob Anna glad sin Onkel imøde, da han næste Gang kom ind i Undervisningsværelset.

„Nu, min kjære Anna, hvordan gaar det Dig ? godt, meget godt, ikke sandt ?“ Han satte sig og tog hende paa sit Knæ. „Du har endnu Stuearrest, ser jeg ; den Sjomfru var ret en fortrædelig Person.“

„Al, kjære Onkel, jeg har ret en stor Bøn til Dig“, hvistede Anna til ham.

„Nu, og hvori bestaar da den? bed mig om, hvad Du vil, kjære Barn! Maaſte det er en Hemmelighed? Vil De være saa god, Miſs Palmer, at tage Sophie og Mariane med og lade os være alene et Par Minutter.“

Miſs Palmer ſpntes ikke at finde Behag i diſſe Ord, men hun adlød; og da de nu vare borte, fortalte Anna ſin Onkel om ſin Moders ſidſte Sygdom, om hvorledes hun ſtrax før ſin Død havde kaldt hende til ſig, og hvad hun da havde paalagt hende. „Men, kjære Onkel“, vedblev Anna, „jeg kan jo ikke adlyde min kjære Mama, naar jeg ikke kan ſaa være et Dieblif alene og ikke engang ſaar læſe i Bibelen. Naar den yderſte Dag kommer, og Mama ſtaar ved Herrens høire Haand og ſer ſig om eſter mig, hvor er jeg vel da?“ Ved diſſe Ord begyndte Anna høit at græde og hulke.

Hendes Onkel kyſkede hende og trykkede hende til ſit Bryſt. „Du er ret din Faders Barn, Anna“, ſagde han. „Allerede ſom Gut talede han ſtedſe paa denne Maade, og omendſjønt jeg synes, det er ren Daarſtab at tage ſaadan afſted i din Alder, ſaa ſtal Du dog ſaa din Villie Anna af den Grund, at jeg ved, din Fader vilde onſte det, og fordi hans Fader, ſom var meget bedre end jeg er, ogſaa tillod ham det. Sig mig derfor, hvad Du onſter.“

Anna ſlog ſine Arme om hans Hals. „O kjære, kjære Onkel, hvor god Du dog er! Jeg ſtal ſige, hvad jeg onſter. Du ved, at Jngen ſover i Værelſet ved Siden af dette Værelſe; vil Du nu tillade mig at gaa derind hver Morgen alene, lægge min Bibel i en af Bordſtufferne, lufte den ilaas og tage Nøglen med mig; og maa jeg ikke nok ogſaa bide Hanna at vække mig hver Morgen en halv Time

før Louiſe og klæde mig paa, og maa jeg ſaa bede Miſs Palmer, ikke at blive vred herfor og ſige hende, at Du har tilladt mig det?“

„Ja gjerne, mit kjære Barn, jeg ſtal ſelv ordne dette; kald paa Miſs Palmer, ſaa ſtal jeg tale med hende derom.“ Anna løb glad til Miſs Palmer, og hendes Onkel beſtemte Alt ſaaledes, ſom hun onſkede det og forlod derpaa den lykkelige Anna.

Den næſte Morgen kom Hanna en halv Time tidligere end ſædvanlig, og Anna ſtod ſtille op for ikke at vække Louiſe. Derpaa tog hun ſin Bibel, gif ind i det tomme Værelſe og luffede Døren til; og nu tænkte hun med Glæde paa, at hun var alene med Gud, og hun bad til ham ſom til ſin Fader. Hun ſogte at tilbagekalde i Erindringen og at beſjende for ham ſine Feil og bad ham om at aſto alle hendes Synder med Jeſu Blod. Hun kunde nu ogſaa faſt tro, at han havde gjort dette, og hun bad nu om, at Gud den Helligaand ſtedſe maatte lede hende og lære hende at forſtaa Guds Ord. Derpaa læſte hun i Bibelen og forſtod Noget, om end ikke Meget; men hvad hun forſtod, det læſte hun to, tre Gange forat kunne erindre det. Derpaa udføgte hun ſig et Kapitel forat lære det udenad, ligesom hun havde gjort hos ſin kjære Moder. Hun havde lært to Vers og vilde juſt begynde paa det tredie, da Hanna kom til Døren og ſagde, at Miſs Louiſe nu var paaklædt. Strax ilede Anna fuld af Fred og Glæde til ſine Lektier. Og omendſjønt Miſs Palmer læſte Bibelſtederne og Bønnerne meget hurtigt, ſaa hørte hun dog Adſtilligt, ſom hun kunde forſtaa. Denne Gang kunde Anna alle ſine Lektier ſaa godt, at Miſs Palmer var meget fornøiet over hende, og hun ſik endnu ſaa megen Tid tilovers, at hun kunde hjælpe den ſtakkels lille

Mariane. Louise var hver Formiddag nogen Tid hos sin Moder; Anna skulde ogsaa være der, thi hun mente, at hun selv allerbedst kunde vise de unge Piger, hvorledes de skulde opføre sig med Finhed, og hvad de skulde spare, naar de bleve tiltalte; men da Anna endnu ikke havde faaet sin Sørgebragt, saa kunde hun endnu ikke lade sig se, sagde Tante Kosz. Nu kom den da endelig, og Tante Kosz kom selv op forat se, hvorledes Alt pas-

jede og talte saa meget om ethvert enkelt Stykke af Dragten, at den arme Anna brast i Graad; thi de sorte Klæder mindede hende om, at hendes kjære Mama var død. Men Tante Kosz stændte paa Anna, forat hun kunde være saa barnagtig og græde ved enhver Leilighed; derpaa befalede hun hende at vaske sine Dine og følge med hende til Bisitværelset.

(Mere.)

Ørkenen Sahara.

(„Familiebennen“, Kjøbenhavn.)

Syd for Atlasbjergene, Barks Hoi-land og Middelhavet til hen imod Floden Niger og Indsøen Tschad, altsaa fra den 30te til den 16de nordlige Breddegrad, strækker sig fra det atlantiske Hav til den arabiske Havbugt den uhyre Ørken Sahara. Denne Ørken overgaar alle andre Lavlande i Udstrækning, da dens Fladeindhold ikke er mindre end 100000 geografiske Kvadratmile, altsaa som to Trediedele af hele Europa. Den største Del af denne Ørken er en fuldkommen Flade, ligesom Havet; man ser kun Himlens Høvelving over sig og den udstrakte Slette omkring sig, ingen Bjerger eller Høie, ingen Skove eller Buske og ingen menneskelig Bolig afbryder Udsigten paa denne uhyre Flade. Kun i den østlige Del af Ørkenen hæver Overfladen sig til smaa Høie og Høidebrag.

Man pleier i Almindelighed at forestille sig Ørkenen Sahara som et uhyre Sandhæn; men dette gjælder dog kun om en Del af den. Paa mange Steder dan-

nes dens Overflade af fast Klippegrund, som enten er aldeles nøgen eller kun dækket med et tyndt Lag løs Sand. Hift og her paa disse Klippeflader hæver der sig en stor Granitblok, men disse Blokke er saa sjældne, og der er saa stor Afstand mellem dem, at Ørkenens Beboere, Beduinerne, har givet dem det betegnende Navn „Gremiter“; da de kan sees i lang Afstand, tjener de som vigtige Rejdemærker for de Rejsende.

Paa de Steder, hvor Sandet findes i stor Mængde, er det ikke alene høist besværligt for de Rejsende i Ørkenen, men det kan ogsaa blive meget farligt, naar Stormen sætter det i en hvirvelende Bevægelse. Saadanne Sandhvirvler danne undertiden store Sandhænge, der opstaa pludselig og lige saa pludselig igjen blæse fra hverandre. En Karavane, som overfaldes af en saadan stor Sandhvirvel, er let udsat for at blive næsten helt tildækket af Sand og kommer i stor Fare. Man har mange Fortællinger om hele Kara-

daner, der er blevne begravede under Sandmasjerne, og om disse Fortællinger end er overdreene, er det dog altid en farlig Sag for en Karavane at blive overfaldet af en Sandhvirvel. Det følger af sig selv, at det kun er under en Storm, at Sandet kan blive farligt for de Rejsende, men voldsomme Storme er ogsaa meget hyppige i Ørkenen. Sammen er Navnet paa en meget almindelig Storm i Ørkenen, som ikke har nogen bestemt Varighed eller Retning, da den kommer fra forskjellige Verdenshjørner. Den bliver farlig for de Rejsende ved den stærke Hede, den fører med sig, ved sin Voldsomhed og ved den Mængde Støv og Sand, den jager foran sig og opdynger i store Mæsker. Dyrene i en Karavane blive uslyrlige under en saadan hed Sandstorm og affaste sin Ladning. Menneskene tabe Bestielsen, ligesom under en voldsom Snestorm og bukke undertiden tilsidst under i Kampen med Hede, Sand og Storm. En anden Storm i Ørkenen, som altid indtræffer med Sønden vinden, altsaa i April og Mai, kaldes „Cham sin“, hvilket betyder „halvtreds“, og den har faaet dette Navn, fordi den bestemt blæser i et Tidsrum af 50 Dage. Den er aldrig saa voldsom og farlig som Samumen, men dog ubehagelig nok for de Rejsende paa Grund af den trykkende Hede, som følger med den, og fordi den opfylder Luften med en Mængde fint Sand og Støv, der angriber Huden og Dinene og trænger ind overalt.

Uagtet Ørkenen Sahara er det varmeste Strøg paa hele Jorden, er Næstterne der dog meget kjølige, og Vintermaanederne er ofte saa kolde, at Varme maaleren endog viser paa Frysepunktet. Da Ørkenen hører til det regnløse Bælte, er der overalt Mangel paa Vand, og denne

Vandmangel i Forbindelse med den nøgne eller sandige Overflade bevirker, at Sahara næsten er aldeles blottet for al Plantevæxt, hvorved den faar et eendommeligt, øde Præg. Man ser intetsteds hverken Træer eller Buske, ja i det hele næsten ingen Planter, ikke en Gang Græs. Kun der, hvor Ørkenen støder op til Havet, findes nogle faa Saltplanter og i Nærheden af dens andre Grænser enkelte smaa Tornebuske. Da Dyrenes Tilværelse enten direkte eller indirekte er knyttet til Planterne, følger det af sig selv, at Dyreverdenen i Ørkenen er ligesaa fattig som dens Planteverden. Nogle faa Arter Insekter og Firben samt den hornede Høgorm er omtrent de eneste Dyr, som har hjemme i Ørkenen. Naar man nævner Vildbæstet, Gazellen, Hyænen, Schakalen, Leoparden, Løven og Strudsen som Dyr, der har hjemme i Ørkenen, er dette i høist indskrænket Betydning, da de kun findes i dens Udkanter eller langs dens Grænser.

Hist og her omkring i hele Ørkenen findes der enkelte frugtbare Jordstrækninger, de saakaldte Daser, som er af høist forskjellig Størrelse, thi medens nogle er saa store, at de tæller adskillige Tusinde Indbyggere, er andre derimod af ganske ringe Udstrækning. Deres Bestaafenhed er ligeledes høist forskjellig; enkelte af dem er endog saa smukke og frugtbare, at de er sande Haver, hvor der vøyer en Mængde Mandel-, Fersken-, Apriko-, Figen-, Oliven- og Orangetræer foruden en Del andre forskjellige Planter; desuden dyrkes der ogsaa Hvede, Bg, Mais og Durra (et Slags Hirse). Den vigtigste Plante i Daserne er dog ubetinget Daddelpalmen; den forsyner Indbyggerne omtrent med alle deres Fornødenheder, og hele Familiens, hele Slægters, ja hele Stammers Tilværelse

er alene afhængig af denne Plante, hvorfor den ogsaa i en arabisk Legende kaldes „Menneskets Broder“. Daddelpalmen vøjer udmærket i Oaserne's frugtbare Jordbund og i den stærke Hede, som hersker her, thi denne Plante trives efter et arabisk Mundheld kun, „naar den bader sin Top i Flden og sin Rod i Vandet“. Denne Palmes Frugter, de saakaldte Dabler, som haade er nærende og velsmagende, er der vigtigste Handelsartikel for Jndbyggerne i Oaserne. Her er ogsaa Dromedarernes egentlige Hjem; dette Dyr opnaar intetsteds en saa stor Hurtighed og Udholdenhed som i Oaserne. Den er det vigtigste Husdyr i Oaserne, og det er, som bekendt, udelukkende ved Hjælp af dette udholdende og nøjsomme Dyr, at det er muligt at gjøre Reiser gennem Ørkenen, hvorfor man ogsaa med rette kalder Dromedaren „Ørkenens Stib“. Foruden dette Dyr holdes der ogsaa Faar, Geder samt nogle faa Heste og lidt Hornkvæg som Husdyr i Oaserne. Jndbyggerne i disse, der for største Deelen er Beduiner, ernære sig især ved Agerdyrking og Kvægavl. Byerne i Oaserne er næsten altid befæstede, da Jndbyggerne kun herved kan sikke sig mod de røveriske Nomadestammer, som oversfalde og plyndre Karavanerne og er en Skræk for alle fredelige Folk. Til Slutning skal vi endnu blot bemærke om Oaserne, hvorfor de er at betragte som Ver i dette store Sandhav. Paa nogle Steder ligge de i ringe Afstand fra hverandre, som „Koraller paa en Snor“ siger Araberen, paa andre Steder findes de derimod kun i stor Afstand fra hverandre.

Oaserne's Frugtbarhed kan kun vedligeholdes ved kunstig Vanding. Den Maade, paa hvilken man staffer sig Vand er ældgammel og beror paa Gravingen af de saakaldte artefiske Brønde. Man

graver gennem Sandet, indtil man kommer til et Gipslag; naar dette er gjenembrudt, strømmer Vandet saa pludseligt og stærkt frem, at de nedstegne Arbeidere let drukne, hvis de ikke hurtigt gribe de nedhængende Louge og hurtigt blive trukne op. Brønden bliver derpaa renset af Dykkere, som fylde det paa Bunden af denne affatte Vand i Spande og heise det op. En saadan Brønd, der oventil omtrent er 12 Fod bred og tager af nedad som en Tragt indtil 3 Fod, kan vare, eller som Jndbyggerne kalde det, „leve“ i henved 100 Aar. Undertiden har en saadan Brønd en Dybde af 160 Fod, og det følger af sig selv, at Udgravningen af den er et meget møjsommeligt Arbejde, især da man i disse Egne mangler alle tekniske Hjælpemidler. Frankmændene har indlagt sig store Fortjenester ved Gravingen af artefiske Brønde i de Oaser, som høre ind under Algier. Den første af disse Brønde blev gravet i Oasen Sidi-Rascher, hvor al Plantevæxt truede med at gaa ud, da de gamle Brønde var styrkede sammen, og Jndbyggerne hverken havde Kraft eller Midler til at græve en ny. Da den franske General Demarey hørte dette, lod han paa eget Ansvar et Boreapparat og en Ingeniør hende fra Frankrig over til Ørkenen. Man tog strax fat paa Arbejdet, og da man havde boet i fire Dage, sprudlede allerede Vandet i den nye Brønd frem med over 4,300 Potter i Minuttet, og hele Befolkningens grænseløse Jubel hilste denne heldbringende Begivenhed. De Jndfødte ilede i stor Mængde til Stedet og styrkede sig over den velsignelsesrige Kilde, der var hentet op af Jordens mørke Skød. Modrene badede sine Børn i dens Vand, og den gamle Høvding eller Scheik blev aldeles overvældet af Kærlige ved Synet af Vandet, der gav dem alle Livet tilbage. Ved

Efterretningen herom indløb der Bøn-
 skrifter fra alle nærliggende Oaser om
 lignende Begunstigelser, og Frantsmæn-
 dene har siden den Tid ladet grave over
 50 dybe Brønde paa forskjellige Steder,
 uden at man har sporet nogen væsentlig
 Formindskelse af Vandmængden. Der
 er derfor Haab om nye Oaser med nye
 Øyer i den Del af Sahara, som hører
 til Algier. Det heldige Resultat af disse
 Boringer har bevirket, at Indbyggerne
 aldeles frivilligt har anerkjendt Frants-
 mændenes Overlegenhed, og Frankrig
 vil uden Tvivl, som en høiere frants Of-
 ficier har sagt, paa denne Maade kunne
 gjøre langt sikrere Erobringer ved Boret
 end ved Riflen eller Klingen.

Hele Handelen gjennem Sahara, som
 er af stor Vigtighed, sker ved Karavaner,
 som enten enkeltvis eller flere i Forening
 drage gjennem denne uhyre Ørken ad
 ældgamle Veie, der næsten uden Undta-
 gelse har været kjendte og benyttede i
 mange Aarhundreder. Den Hurtighed
 og Sikkerhed, hvormed den lange Veie
 tilbagelægges gjennem dette udstrakte,
 øde Rum, afhænger af mangfoldige Om-
 stændigheder. Kabirens eller Føreren
 Paalidelighed, den betimelige Ankomst til
 Vandpladserne og Vandmængden der,
 har ligesom Karavanens Udrustning og
 Bevæbning en afgjort Indflydelse paa
 den hurtige og heldige Udførelse af en
 saadan Reise. Kabiren kjender hverken
 Kompas eller Magnetnaal; om Dagen
 lader han sig lede af Solens Stilling og
 om Natten af Stjernernes. De mindste
 Kjendtegn i Synskredsen, som andre
 ikke vilde bemærke, undgaar ligesaa lidt
 hans skarpe Blik som Sporene i Sandet,
 paa hvilket han kjender det Dyrs Alder
 og Kjønn, der satte dem, og han danner
 sig endog efter disse rigtige Forestillinger
 om den Karavanens Tilstand det tilhører.
 Hvis Føreren forvilder sig, Vandsækkens

Indhold for tidlig bortdunster, eller
 Brøndene for tidlig findes udtørrede,
 befinder Karavanen sig i en fortvølet
 Stilling med kun ringe Udfigt til Red-
 ning. En saadan ulykkelig Skjæbne
 ramte saaledes en Gang en liden Kara-
 vane paa 5 Kjøbmænd, 30 Slaver og en
 Mængde Dromedarer. Af Frygt for
 Røverer Naim, som dengang lurede paa
 de Rejsende ved Brønden Nedsjem, be-
 sluttede Karavanen at gjøre en Omvei
 mod Væ til Brønden Auareef. Føreren
 bragte ogsaa Karavanen i Sikkerhed til
 dette Sted, men herfra forvildede man
 sig mod Nord. Efter 5 Dages Forløb
 var Karavanens Vandforraad sluppet op,
 og man vidste ikke, hvor man var, hvor-
 for man besluttede at styre Kursen efter
 den nedgaaende Sol. Efter 2 Dages
 Tørst døde 15 Slaver og en Kjøbmand,
 en anden Kjøbmand, som førte Kameler
 med sig, troede, at disse bedre forstod at
 finde Veie end Føreren, hvorfor han bad
 sine Kamerater om at binde ham fast paa
 Sædlen af hans stærkeste Kamel, da han
 var for afkræftet til at kunne holde sig
 fast; han red nu bort, men man har al-
 drig senere hørt Noget om ham. Den
 8de Dag efter at Karavanen havde for-
 ladt Auareef, saa Nesten af den Sjigre-
 bjergene, som man strax gjentkjendte, men
 Alles Kræfter vare udtømte, saa at hver-
 ken Mennesker eller Dyr kunne røre sig
 af Stedet. Kjøbmændene lagde sig un-
 der en Klippe og sendte to af Tjenerne
 bort med den stærkeste Kamel for at søge
 Vand. Inden disse naaede Bjergfjeden,
 faldt den ene Tjener af Kamelen og døde;
 den anden forsatte sin Veie, men for snart
 vild, hvorpaa han lagde sig under Skyg-
 gen af et Træ og bandt Kamelen til en
 Gren. Da Kamelen kunde lugte Vand,
 rev den sig løs og løb rasende efter Ril-
 den, der som det senere viste sig, endnu
 var en halv Mil borte. Tjeneren for-

stod godt, hvad dette betydede og gjorde sig Umage for at følge efter Kamelen, men han styrte snart udmattet til Jorden og var lige ved at dø, da Skjæbnen førte en Beduiner fra en Leir i Nærheden hen til ham. Beduineren stærkede Vand i Ansigtet paa ham og bragte ham atter til sig selv. Derpaa gik de begge til Brønden, fyldte deres Sække med Vand og var saa heldige at finde alle de Lidende i Karavanen endnu i Live og redde dem fra Døden.

I den sidste Tid er der fremkommet Planer, som gaa ud paa at gjøre Sahara mere tilgængelig for de Rejsende. En af disse Planer gaar ud paa at sætte en Del af Ørkenen under Vand ved at lede Havet ind i den. Efter de nyere Undersøgelser har nemlig en ikke ringe Del af Sahara tidligere staaet i Forbindelse med Havet og været bedækket med Vand, men dette er efterhaanden fordampet. Denne Plan gaar altsaa i Grunden kun ud paa at føre Forholdene her tilbage til en tidligere Skikkelse ved at gjennemgrave de Sandbanker, som adskille Sahara fra Havet. To Mænd, en Franskmænd og en Engländer, er omtrent paa samme Tid fremkomne med forskjellige Forslag i denne Retning. Den første foreslaar at lede Middelhavet ind i en Indsenkning af Sahara i Nærheden af Algier, den anden vil derimod lede Atlanterhavet ind i den Del af Ørkenen, som støder op til dette Hav. Fremtiden vil vise, om et af disse Forslag lader sig udføre. Hvis en noiatgig Undersøgelse leder til det Resultat, at det virkelig lader sig gjøre ved en Gjennemgravning at lede Havet ind i Sahara, saa at en Del af dette bliver seilbart, vil dette være af stor Vigtighed. Der vil herved blive aabnet en lettere Afgang til det frugtbare Sudanland, Sød for Sahara, med dets Millioner af Indbyggere, dets

mange og kostbare Produkter, som Bomuld, Indigo, Korn, Palme- og Nodolje, Gummi, Harpix, Kaffe, Elfenben o. s. v. Paa den anden Side vil der ogsaa i Landene Syd for Sahara blive aabnet et Marked, hvor en Mængde forskjellige europæiske Produkter vil finde en god Afsetning. Indstrømningen af en saa stor Vandmasse i Sahara vil efter al Sandsynlighed desuden bidrage til, at der af og til falder Regn i de hidtil regnløse Egne, hvilket atter vil forbedre Saharas Klima og efterhaanden gjøre flere Strækninger af denne Ørken stikket til Dyrtning. Da det kun er omtrent en Tyvendel af Ørkeneus hele Areal, som paatænkes sat under Vand, er et saadant Foretagende maaske ikke aldeles uudsærligt. Baa de franske og den engelske Regjering har bevilget Penge til en grundig Undersøgelse af Planens Udførlighed. Den franske Regjering har desuden besluttet at gjøre et andet Forsøg paa at aabne en bedre og hurtigere Forbindelse mellem Nordafrika og det Indre af denne Verdensdel. I Begyndelsen af forrige Aar forlod nemlig en talrig og vel organiseret Expedition Paris for over Marseille at begive sig til Algiers Sødgrænse og derfra at tiltræde en Rejse gennem den store Ørken Sahara for at udfinde den bedste Retning for et paatænkt Anlæg af en Jernbane, der skal føre ind i det Indre af Afrika mellem Floderne Niger og Tshar. Denne Expedition, som er organiseret paa militær Vis, vil dels udsende enkelte Forskere og dels rykke frem i sluttet Kolonne. Føreren for den er Oberstlojtnant Flatters, der længe har levet sammen med de Indsødte i Sahara, kender deres Sprog og Skikke samt forstaaer at omgaaes dem, og han har faaet sikkert Veste om Vistand fra flere Høvdinger og Negerkonger. Til Expeditionen hører flere dygtige, unge

Ingeniører, en Læge, en Naturforsker og nogle franske Officerer; den skulde ledsages af en talrig militær Bedækning af udvalgte og trofaste Arabere fra Grænsedistrikterne, der staar under fransk Herredømme. Hele Expeditionen er udrustet

med de bedste Vaaben og Instrumenter samt alle mulige Fornødenheder. Man følger denne Expedition med levende Interesse i Frankrig og venter sig et godt Udbytte af dens Virksomhed.

Bed Sydens Red River.

(Af Gerstäcker.)

Rio Roxo eller Red River er en af den store Mississippis vældige Bifloder, der vælter sine fraadende Bølger ned fra Klippebjergene, gennem de kæmpemæssige Stepper, ned i Mississippidalen, og efter at have dannet Grænse mellem Louisiana og Texas forener sine Bænder med Mississippis, „Bændens Faders“ plumrede Bølger. Hundreder af Mile efterat den har naaet Skovene, løber den igjennem Lavland, ofte med sumpede Bredder, der endnu stedse for Størstedelen er vildt og udyrket, hvor Bjørnens og Pantherens Spor krydse hinanden, og kun de høiere liggende Dele af Flodbredden, der ere mindre udsatte for Oversvømmelse, ere hidtil bleve bebyggede.

Men Mennesket er en stridig Skabning, og Amerikaneren er den stridigste og seigeste af dem alle, især naar det gjælder at tjene Penge. De Vanskeligheder, som Jordbunden byder ham, ændser han ikke, og selv den øde Svamp (Myr) med sine febersvangre Uddunstninger, den vilde Strøm, der paa Træstammerne ved Bredden mærker den Hoide, hvortil den ofte er stegen og har oversvømmet Lavlandet, Urskoven, gennem hvilken der ikke gaar nogen Sti til andre menneskelige Boliger — alt dette affrækker ham ikke fra at bygge sit Hus selv paa saa-

danne Steder og tilkæmpe sig sin Existens i den vilde Urskov.

Saalænge endnu Red River ikke befeiledes af Dampbaade, blev denne Udsørgen ogsaa uberørt af Menneskehænder. Paa høiere liggende Landstrækninger opstode vel Plantager og Smaabyer, der sendte deres Produkter til Syden paa Fladbaade og Kjølbænder. Men Sumpen overlod man endnu til de vilde Dyr, til Alligatorerne og Mosquiterne.

Da imidlertid den første Dampbaad kom, forandrede alt dette sig med den vante Hurtighed. Dampbaadene behøvede Brænde til at fyre i med og betalte det hellere dyrt, end de spildte Tiden med at lade sine egne Folk hugge det. En saa stor Fristelse kunde Backwood-Mændene snart ikke mere modstaa; overalt ved de lave Bredder gik de i Land i Baade, tilkæmpede sig med Dyren i Haanden en Indgang i Rørsumpen og Tjørnekraattet og fældede Skovens gamle Kæmper, som derpaa bleve huggede i Stykker, fløvede og opstablede paa Flodbredden.

En Bolig var snart skaffet tilveie: et lavt Blokhus blev reist paa saa Dage, og Floden behøvede Brændehuggeren ikke at være bange for, han havde jo sin Baad liggende lige udenfor Døren, og skulde Vandet engang stige for høit, hvil-

ket det dog ikke havde gjort i mange Aar, saa kunde han jo gaa i Baaden og seile nedad Strømmen til det næste høie Sted.

Ikke blot enkelte Menneſter nedſatte ſig ſaaledes i Urſtoven, men mange af diſſe ſeige, til Anſtrengelſer og Savn vante Mænd, vare ſetſindige nok til ogſaa at tage deres Familier med, og ſtakkels blege Kvinder og magre, hullkindede Børn bleve tvungne til at leve paa Steder, hvor Alligatorer, Vandſlanger og utallige Sværme af Inſjekter vare deres Selſkab. Men hvad gjorde det, om de ogſaa i de tre Fjerdedele af Aaret laa haardt angrebne af Feberen, medens Lægehjælp ikke var til at tænke paa i denne Udværten — hvad gjorde det, naar Manden blot tjente Penge, ofte fem til ſex Dollars om Dagen — og naar de ſaa havde ſamlet en liden Kapital, ſaa vilde de jo drage hen til et ſundere og bedre Land og boſætte ſig der. Dette var deres Troſt og Haab, og de, ſom døde imidlertid, bleve begravede nede i Sumpen.

Juſt i ſaadan en Hytte levede ogſaa en Farmer, der var kommen ned fra Kentucky for „hurtigere at blive rig“. Med Kjenderblik havde han deſuden udſøgt ſig et noget høitliggende Stykke ſand Jord, hvis Underlag den opſvulmede Flod vel havde beſkyttet, til at bygge ſin Hytte paa. Rundt omkring var Landet rigtignok deſto lavere, men Brænde var der nok af, og den ſlittige Mand, der havde boſat ſig her, havde allerede tjent mangen en Dollar i Sølvs i de to Aar, han havde boet her, og Pengene laa godt gjemte paa Kiſtebunden. Blot et Aar til, ſaa kunde han forlade Sumpen og drage op mod Nord til en bjergfuld Del af Arkanaſas.

Hans Familie beſtod af Konen og fire Børn, af hvilke den ældſte Gut allerede var fjorten Aar gammel og var ham til

ſtor Hjælp, ſamt en ung Neger paa ſexten Aar, ſom han havde kjøbt Aaret iſorveien af en Dampſtibsſkaptain. Han var forreſten udelukkende henviſt til Dampbaadene, ikke blot for at ſaa ſit Brænde affat, men ogſaa med Henſyn til alle Livsfornodenheder, thi han havde ſlet ikke rhyddet Landet omkring ſit Hus. Den Tid, det vilde have koſtet ham, kunde han bedre gjøre i Penge ved at hugge Brænde, og naar der var gaaet et Aar til, vilde han ikke hugge et eneſte Hug mere. Saa vilde han ſælge det Brænde, han netop havde liggende, og den Dampder, der kjøbte den ſidſte Stabel, ſkulde med det Samme tage ham og hans Familie ombord.

Med Niver var forovrigt i de ſidſte Aar regelmæssigt ſteget i Juni Maaned og havde nok engang imellem overſvømmet Forſtranden, men Vandet havde endnu aldrig naaet hans Hus og heller ikke taget ſaa meget ſom en eneſte Brændestabel fra ham; hvorfor ſkulde han da gjøre ſig unødvendige Beſtyrninger for Fremtiden?

Deſuden, for at være ſikret for alle Tilfælde, havde han en god, ſtor Baad, ſom kunde rumme dem Allesammen, bunden faſt til en ſtærk Vinranke tæt ved hans Hus, og henimod den Tid, da Vandet ſædvanlig begyndte at ſtige, var han ſaa forſigtig ikke at hugge mere Brænde end abſolut nødvendigt for at kunne forſyne de forſt anløbende Dampbaade. Derfor behøvede han dog ikke at ligge ledig, thi i den Tid fældte han deſto flere Træer i Stoven uden at hugge dem til, og hvis Vandet denne Gang ſkulde ſtige høiere end ſædvanligt, kunde de dog ikke blive bortſhyldede, og naar Vandet ſank igjen, kunde han med Lethed atter opſtable et ordentligt Forraad.

Det Aar var det nemlig Skudaar, og Folk ved Miſſiſſippi og de veſtlige Floder

paastaa, at i et Skudaar kommer Vandet altid ned med større Voldsomhed og stiger langt høiere end andre Aar. At det nu er Tilfældet hvert Skudaar, det tror jeg rigtignok ikke; men en Kjendsgjerning er det, at de største Oversvømmelser altid falde i Skudaar.

Juni Maaned nærmede sig, og den ene Dag efter den anden gik hen, uden at Floden steg synnderligt. Dette havde vistnok sin Grund i det sildige Foraar, der havde ladet Sneen ligge saa længe oppe i Bjergene. Men i Mai Maaned var det ogsaa blevet saa meget varmere, og da der kom Efterretning fra den øvre Flod om usædvanlig stærke og vedholdende Regnskyl, der vare faldne oppe i Landet, saa var der mangen En af disse ensomme Brændehuggere, der dog ogsaa i Aar med ængstelig Hjertebanken ventede Flodens Stigen. Alligevel gik næsten hele Juni Maaned hen, uden at Vandstanden i Ned River forandrede sig mere end ti eller tolv Tommer. Den brede Flods bratte, lerede Bredder stode endnu tyve Fod høit over Vandet.

Den niogtyvende Juni kom det første røde, lerede Vand ned, og Floden begyndte raast at stige. Samtidig satte det ind med stærkt Regnveir, og den første Juli steg Vandet op til Breddernes Rand og gik ind over dem. Men nu fordelte Vandet sig ogsaa igjennem utallige Bæltous eller Kanaler og fyldte Sumpene, og der syntes for Diebliffet at være indtraadt en Stilstand. Dog gik Strømmen saa stærkt, at de smaa Dampere, der sejlede paa Ned River, ikke mere kunde gaa op imod den. Kun to vare for nogen Tid siden gaaede forbi og vilde maaffe paa Tilbageveien lægge til hos vor Mand — hvis de netop vare i Trang for Brænde.

Henderson — saaledes hedte Brændehuggeren — lod sig imidlertid ikke for-

urolige af den vildt sydende Strøm. For det Første troede han ikke, at den vilde stige høit nok til at gjøre ham Fortræd, og desuden hvede Vaaden ham jo fuldstændig Sikkerhed. Desto ængsteligere betragtede derimod hans Kone det rasende Element, og en besynderlig Angst, som hun forgjæves søgte at overvinde, greb hende ved Tanken om hendes og hendes Børns ensomme, hjælpeløse Stilling.

Matten mellem den første og anden Juli øsregnede det, og Vandet begyndte atter at stipe, uagtet det allerede havde fyldt Sumpen mange Mile ind i Landet. Om Aftenen havde det næsten naaet Husets Dørtærskel, og de ti eller tolv Fodne Brænde, der stode opstabilede bag Huset, vare lige ved at hæbe sig og flyde bort.

Henderson gav sig til Arbeidet med sin Søn og Negeren og kastede det Halve af Brændet ovenpaa den anden Halvdel; derved blev det, der allerede laa i Vand, trykket ned, saa at det ikke kunde komme afsted. Henimod Aften vare de færdige med Arbeidet og maatte vade i Vand til Bæltstedet for at naa til Huset igjen. Derpaa trak de endnu Vaaden hen til Døren og gjorde den fast, spiste deres Aftensmand og gik rolige i Seng.

Men om ogsaa Mandfolkene, der vare udmattede af Dagens Arbeide, snart faldt i Sovn, saa kunde Konen dog ikke lufte et Die. Under de raat tilhuggede Planke, der dannede Gulbet i den lille Bolig, hørte hun Vandet idelig plaffe og vasse, og først henimod Morgenen blev det noget mere stille. Endelig luffede hun Dinene af Mathed, men det varede ikke længe, saa rystedes Huset af et voldsomt Stød.

Konen for op i Sengen og sprang ud paa Gulbet, men udstødte et høit Skrig, da hun satte Fødderne i det iskolde Vand, der stod over hele Husets Grund. I et

Dieblif vare Mandfolkene ved Haanden, og Henderson, der nu maatte indse, at de ikke havde et Dieblif at spille, sprang hen til Baaden for at sikre sig den, men — Baaden var borte!

Bleg af Forfærdelse famlede han i det blege Morgensfjør op og ned ad Dørstolpen, hvor han selv Aftenen iforveien havde bundet den fast; men hans ryfende Haand fandt kun den afrevne Ende af Vinranken, den havde været bunden til, og for første Gang blev det ham klart, i hvilken frygtelig Fare de Alle svævede.

Hans Raab hidkaldte diebliffelig Negerdrengen, thi endnu haabede han, at Baaden kunde være dreven fast et Sted længere nede — men forgjæves. Forbi Huset drev paa det oprørte, ligesom kogende Vand de løsrevne Brændestykker, ja endogsaa hele Stammer af kjæmpestore Træer, som den frygteligt stigende Flod havde løsrevet længere oppe, og som truede selv Huset med at rives med. Nu og da, naar en af de mægtige Stammer ramte Huset med en frempringende Gren og derpaa dreiede af og seilede forbi med Strømmen, saa rystede hele Bygningen fra øverst til nederst, og steg Floden blot een Fod endnu, saa kunde Huset umuligt holde Stand længere.

Og Vandet steg — det steg langsomt, men med frygtelig Stadighed, og i Husets Dør stod Manden med Blikket stift og som tankeløst hvilende paa det forbi-lyllende teglstensrode Vand og tænkte forgjæves paa Frelse for sig og Sine. Han selv kunde ikke engang svømme. Ved Hjælp af et af de forbidrivende Træer, havde han imidlertid dog kunnet holde sig oven Vandet og maasse længere nede ad Floden finde Hjælp; men hvad skulde der saa imidlertid blive af Konen og af Børnene?

„Naar vi bare kunde hugge en Rano,

Maasja,“ hviskede Negerdrengen ved hans Side.

Amerikaneren vendte sig strax om til ham.

Det var dog en Udsigt til Frelse, men havde de endnu Tid dertil?

Selv paa tørt Land havde de tre Mennesker behovet en hel Dag til med deres Ører at hugge en stor Rano, der kunde bære dem Allesammen, og nu stod Vandet inde i Huset, der dog var bygget paa det høieste Sted, allerede op til midt paa Benene, og det steg med hvert Dieblif. Ikke desto mindre greb den Ulykkelige denne Tanke og besluttede, om ikke at hugge en Rano, saa dog at bygge en Flaade, som de Alle kunde frelse sig paa.

Tre drev forbi i Mængde — Negeren, der svømmede som en Fisk, blev sendt ud for at hugge Vinranke af til at binde Træstammerne sammen med, og med roligt Mod begyndte Amerikaneren nu — maasse sit sidste Arbejde.

Konen foreslog at tage Husets øverste Bjælker til Hjælp, men det turde de ikke, thi saasnart de tog den Bægt bort, som endnu holdt de underste Bjælker nede ved Jorden, saa vilde Vandet føre disse bort, og de vare da sikkert fortabte, thi Strømmingen havde taget sin Retning lige henimod det lille Hus og væltede sig derfra med frygtelig Magt ind i Skoven. Saa voldsom var derhos den Kraft og Hurtighed — fire Mil i Timen — hvormed den stød forbi, at Negeren ikke turde gaa langt bort fra Huset — ellers vilde han aldrig kommet tilbage til det. Men i Nærheden af Huset vare alle Træerne forlængst fældede, og der var kun saa elser slet ingen Vinranke at finde.

Man benyttede nu Alt, hvad der kunde bruges til at binde Stammerne sammen, og henimod Middag vare allerede endel lagte sammen — men Strømmen var paa samme Tid stegen ni Tommer, og

Bandet i Huset stod allerede op over Sengen.

Børnene sad grædende paa det simple Plankebord, og Konen stod bleg og skjælvende tæt ved dem for at beskytte sine Kjæreste.

Flaaden var nu halvt færdig; men Strømningen, der indtog næsten hele Flodens Brede, blev ved en Væining af Flodfjengen kastet med hele sin Masse over til denne Side, førte de største Træstammer med sig og drev dem nu med frygtelig Kraft ind paa Flaaden, der var befæstet til en i Nærheden af Huset staaende Træstub. John, den ældste Dreng, stod rigtignok paa Post her med en lang Stang for at støde Stammerne til Siden og bryde Stødens Kraft; men en af dem var for svær, og Gutten kunde ikke modstaa dens Tyngde. Stangen satte han rigtignok imod, men i det Samme gled hans Fodder paa det glatte Træ, og da den gamle Træstamme fik fat i Flaaden, rev den midt over og førte Halvdelen bort med sig. fik Gutten knap Tid nok til at redde sig over paa den tilbageblevne Del.

Med stum Fortvivlelse saa Henderson sit sidste Haab gaa til Grunde, og uagtet de Alle med Fortvivlelsens Kraft gav sig til at gjøre Flaaden istand igjen, forhindrede selve Strømmen deres Arbeide. Mere og mere Træ kom svømmende ned. En saadan Høide havde Floden ikke naaet i mange, mange Aar, og de omstyrtede eller fældede Træer, der hidtil havde ligget udenfor dens Raaderum, greb den nu ligesom med vildt Raseri og skjlede dem ned i sin vaade Seng. Næppe var Flaaden atter repareret, før nogle friske Stammer stødte imod den og denne Gang rev den aldeles i Stykker.

Under alt dette blev Floden ved at stige, Mændene havde i flere Timer staaet i Vand til op under Armene. Bortet

inde i Stuen blev oversvømmet, og Konen og Børnene maatte bringes op paa Taget. Allerede ryftede hele Huset, naar enkelte tungere Træstykker stødte imod det; hvor længe kunde det selv modstaa Bandets Magt? Og hvad skulde der blive af dem om Natten, — den frygtelige, lange Nat!

Solen sank allerede hurtigt ned mod Horisonten, og fortvivlende saa de Ulykkelige ud over den vilde Strøm — maatte i den næste Time allerede deres Grav! — Et af Bandet overskyldet Raas omgav dem paa alle Sider; i en Afstand af flere Dagsrejser var der ikke et eneste Sted, hvorfra de kunde saa Hjælp, og der var i Dagens Løb kun kommet en eneste Kano forbi; men den holdt sig over under den anden Flodbred og gav ikke Agt paa deres Rodraab; desuden var den ogsaa saa fuld af Mennesker, at den seilede med Kanten helt nede ved Vandsskorpen.

Da den var kommen forbi, blev Alt stumt og stille. Vandfuglene sloi flagrende forbi eller drev i store Flokke legende og dykkende nedad med Strømmen — det var de eneste levende Væsener, de saa, og deres Undergang syntes uundgaaelig.

„Hør!“ raabte Konen pludselig og reiste sig halvt op fra sit usikre Sæde, „hvad er det?“

„En Damper!“ raabte Manden, der et Dieblisk med pinlig Spænding havde lyttet til den nærmere kommende Lyd, „en Damper, der kommer oppe fra! Gud være lovet! Gud ske evig Tak og Lov — den bringer Frelse!“ og den stærke Mand græd som et Barn.

Og nærmere og nærmere kom den stønnende Lyd af den arbejdende Damper. Det var virkelig en af Dampfbaadene, der kom ned ad Strømmen, og nu — nu kom den farende ned fra Flodens

Krumning. Men den holdt over til den anden Side for at undgaa Drivtømmeret saa meget som muligt. De Ulykkelige, der da Alle havde søgt op paa Taget, svingede i ængstelig Hast med Tørklæder og med Alt, hvad de i en Hast kunde rive af Kroppen, medens Hender-son rev Tagspaanerne af og tog sin endnu tørre Bøsse frem. Studdet knaldede rullende henover den gjørende Flod, og: „Gud være lovet!“ jublede de Truede, „de have seet os!“ Thi Damperens Stavn vendte sig netop lige ud for Hytten over imod dem. Den ringede med Kloffen til Tegn paa, at den vilde lægge bi, og de truede Stakler saa Frelsen nærme sig i den frygteligste Nød.

Damperen — det var „Blackhamf“, sagde Negeren, saasnart han hørte den stønne — holdt skarpt tværs over Strømmen. Men dens Styrbords Hjul var blevet slegt bestadiget af Drivtømmeret, og dens Maffine var desuden ikke saa kraftig, at den var den stærke Strøm fuldstændig voksen. Medens Baaden laa tværs for Strømmen, idet den holdt over mod den venstre Bred, tog denne den et godt Stykke ned med sig, saa at den længere nede maatte dreie Stavnen opad og staa noget tilbage imod Strømmen.

De Ulykkelige betragtede imidlertid i pinlig Spænding Damperens Bevægelser, der nu rigtignok havde naaet deres Bred, saa langt den kunde komme for Drivtømmeret. Men da den vilde trænge ind i dette, kom dens Hjul i saa stor Fare, at Maffinen maatte holde op at arbejde — og længere og længere drev den nedad Strømmen.

Nu prøvede Kapteinen paa at løbe op langs med de drivende Stammer, der dannede en ordentlig, vel halvtredsfunds-tyve Skridt bred, jevn Bane, og medens han holdt Stavnen ret imod Strømmen,

raabte han fra Stormdækket Noget over til de Ulykkelige — men de kunde ikke forstaa det. Atter traf en gammel Træstamme Blokhuset med fuld Kraft, og uagtet det endnu holdt sammen, kunde de stakkels Folk dog nok mærke paa de langsomme gnygende Bevægelser, at Vandet begyndte at hæve Underdelen af Huset.

Ufortrøden og med fuld Kraft arbejdede imidlertid den gode lille Damper imod Strømmen. Derfor det lykkedes den at overvinde denne, behøvede den kun at gaa noget op forbi det truede Hus, saa kunde den let komme over til dem.

Hjulene brusede, Folkene ombord kom slæbende med Favnstykker, ja endogsaa med Fedt, for at frembringe saa stor Dampspænding som muligt, man gjorde vienstynlig Alt, hvad der kunde gøres for at overvinde Strømmen. Det kunde „Blackhamf“ imidlertid ikke — holde sig imod Strømmen det kunde den, men ikke vinde saa meget som en Tomme imod den. Den holdt sig vel en god Time paa sit Sted; nu vandt den et Par Fod, men i næste Dieblit kom der et Stykke Træ ind i Hjulet og drev den atter et Stykke tilbage.

Hender-son, der med feberagtig Angst iagttog Baadens Fremgang, kunde tilsidst ikke længere sluffe sig selv med Hensyn til deres Skjæbne. Med vanskelig tilkjempet Fatning kaldte han den ældste Dreng hen til sig, gav ham sine Penge, som han havde puttet i et vandtæt Rudehorn, hængte ham det om Halsen og befalede ham at prøve paa, om han kunde svømme ud til Damperen for at gjøre Kapteinen opmærksom paa den frygtelige Fare, hvori de befandt sig. Drengen kunde svømme, og Negeren, der var saagodt som hjemme i Vandet, skulde gaa med ham.

Konen vilde ikke give slip paa sit Barn, men Drengen, der troede derved

at bringe Forældrene hurtigere Hjælp, bad selv om at maatte gaa.

Efter en kort Afsted begyndte de to unge Mennesker deres farefulde Tur. Først sprang de henover de flydende Stammer, saa langt de kunde komme.

John tabte først Fodfæstet og forsvandt under en af de glatte Stammer, men Negeren Jim var i samme Nu ved hans Side, og de kom Begge op længere ude.

Det dristige Bovestykke var blevet iagttaget fra Dampbaaden, og foran ved Stabnen stode Folk med Tonge for at faste dem til Svømmerne. — Ti Minutter efter vare de Begge ombord og frelste. Men Damperen havde nu ogsaa gjort sit Yderste. Dens Brændforraad var temmelig udtømt, Matten forestod, og det Sted, hvor den kunde finde en sikker Landingsplads, var endnu langt borte. Drengen græd og bad for, at man ikke skulde give hans Forældre til Pris for den visse Undergang, og selv de raa Matroser kunde ikke holde Taarerne tilbage; men de kunde ikke kæmpe mod Umuligheden.

Baaden holdt længere ud i Strømmen, og atter ringede Kløffen — det var de Ulykkelige's Ligkloffe, der sad derover paa det allerede halvt flydende Hus og i vild Fortvivelse svingede med sine Tørklæder — Kapteinen vendte sig bort, men Signalet var allerede givet til Lodsen. Baadens Stavn dreiede sig langsomt bort fra Bredden; den holdt atter nedad Strømmen, og saa Minutter efter forsvandt den snøftende og stønnende bag en Krumning i det rask frembrydende Morke.

Endnu samme Nat naaede Damperen den lille By Natchitoches og traf her en anden kraftig Damper „Roaring River“,

der havde lagt til der for at lade Strømmens første Hæftighed gaa over. Men Kapteinen paa Bladhawk hvilede ikke, før han fik Føreren af den anden Damper overtalt til at forsøge paa at frelse de Ulykkelige, som han selv forgjæves havde søgt at bringe Hjælp.

Roaring River spredte siebliffelig under Kjedlerne, tog Brænde ind, kaldte sine Folk ombord og stod endnu før Dag ud fra sin sikre Ankerplads. John Henderson, der var oplivet af nyt Haab, var med ombord for nøiagtig at betegne Stedet, hvor hans Forældres Hytte stod. Men den kraftige Damper kunde kun meget langsomt faa Bugt med den frygtelige Strøm, og det blev hurtig Aften igjen, før de naaede den Krumning af Floden, der var tæt nedenfor deres Hus, og som John kjendte meget nøie. Derover maatte Huset være — man skulde egentlig kunne se det derfra. Længere og længere kjæmpede Baaden sig op imod Strømmen — nu kunde de tydelig se den lille Vysning, hvor Hendersons hidtil havde boet — Lodsen kjendte ogsaa Stedet.

John opdagede allerede en gammel halvt visnet Sykomore, i hvis Top han selv engang havde stude en vild Ralkun. Knap tyve Skridt ovenfor den maatte Hytten staa. Gutten stirrede derhen saa længe, til hans Dine fyldtes med Taarer, og det svimlede for ham. Der, hvor Blokhuset havde staaet, rasede og gjærede de røde Volger og tiltvang sig en Bei ind imellem de ængstelig svaiende Siv.

Kapteinen stod ved Siden af ham, og Gutten strakte Armene ud og pegede derover; derpaa sank han i Knæ og hullkede høit.

Dampbaaden vendte langsomt og seilede tilbage til Natchitoches.

Den blinde Ulv.

(Af Eddvard Storm.)

Jeg husker ei, hvad ublid Hændelse
 En Ulv engang sit Syn berøvede :
 Noe er det, at han nødtes til at leie
 En gammel Kæv, som kjendte alle Veie
 I Marken og den næste Stov,
 At følge sig, naar han udgik paa Rov.
 Herr Mikkel ham med Raad og Daad ledsager,
 Og Ulven aldrig paa hans Trostfab klager.
 Han hjalp ham til saa mangt et Gjestebud,
 Hans Vid var Ulvens Kraft og Styrke,
 Hans Indsigt Ulvens Lys i Mørke ;
 Han kastede saa kloge Planer ud
 Til Fangst og Næring, at hans Ven bekjendte tidt,
 Han sølte knapt det Tab, han havde lidt.
 D maatte han kun saa fornøsttig være
 At holde Mikfels Raad bestandig udi Ære
 Og overgive sig hans vise Styrelse !
 Men hør kun videre :

Det hændte sig engang, at Ulvens Lugt forkyndte,
 Et Udsjel var i Nærheden.
 Begjærligen han strax derhen sig skyndte :
 Men Kæven holdt ham an og sagde : „Ven !
 Hvor dette ei, thi det forgiftet er ;
 Jeg visse Kjendemærker ser,
 Som gjøre min Mistanke altfor grundet.“
 Men naar blev sulten Ulv lærvillig fundet,
 Hvor man om Afhold præket har ?
 Hans Appetit til Uheld pirret var,
 Ham Intet fra hans Forsæt kunde drage,
 Han skulde, og han vilde Udsjlet smage.
 End mer, han Kævens Raad med haarde Ord afbrød,
 Istedenfor han burde dem velsigne,
 Og med en Graadighed, hvori kun Ulve ligne
 Sig selv, anfaldt det skadelige Njød
 Og sølte snart, at Døden trængte sig
 Gjennem hans opsvulmte Næser.
 Da raabte han om Hjælp med Suk og hede Taarer,
 Men Kæven svared' spottelig :
 Hr. Principal ! mit Raad du agted' ringe,
 Nu ligger du i Dødens Vaande stiv ;
 Vær kun din Straf og vid, at den som ei kan tvinge
 En farlig Lyst, fortjener ei sit Liv.

Gaader og Opgaver.

No. 186. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Hvem danser i Salen den mørkeblaa
 Saa let med de lyse Gebandter paa,
 Med Striber forgyldte og violette?
 Knap flygtige Fod de paa Gulvet sætte.
 Vi se dem kun luftig at slagre frem
 Og atter at flygte til skulte Hjem.

2. 3. 4.

Hvem ere de Smaa med den store Kraft,
 Som engang sin Bølg hos dig har havt,
 Men som du til Budskab fra Hjemmet sendte,
 Som, engang bortsendt, ei tilbagevendte?
 De Sorger og Glæder har med sig bragt;
 Selv Døden er givet i deres Magt.

(Hanna Winsnæs.)

No. 187. Jeg løber uden Ben,
 Jeg flyver uden Vinger;
 Dog synes jeg dig meget sen,
 Naar Sygdom dig til Sengen tvinger.

(— n.)

No. 188. Part of a foot with judgement transpose,
 And the answer you'll find just under your nose.

(Anm. Find først det rette Ord — part of a foot — dernæst transpose, det er, lad Bogstaverne skifte Plads, saa at du faar et nyt Ord.)

Opgave for Latinere.

Conturbabantur Constantinopolitani
 Innumerabilibus sollicitudinibus.

(Translate and state what kind of verses.)

☞ Penge bør helst sendes i Money-Orders, registrerede Breve eller Drafts paa Chicago. Saa snart Betalingen indløber, skal Kvittering for samme blive Abbonnenten tilstillet.

Adr.: R. Thronsdjen.

Box 1014, Decorah, Iowa.

Indhold: Peter Paul Bergerio. — Anna Rosk. — Orkenen Sahara.
 — Ved Sydens Red River. — Den blinde Ulv. — Gaader og Opgaver.

E. MATHER
JUSTICE OF THE PEACE,
NOTARY PUBLIC and COLLECTING AGENT.

Office over Spencers Harness Store - DECORAH, IOWA.

G. R. WILLETT.
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svøber, Bidfler etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Verkøi, Bygningsmaterialier,
a asom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt og Olie.

Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Syd siden af Water Street = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,
PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Lister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoscop-Billeder etc.

Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. ☞ Alle mine Negativbilleder retoucheres af den anerkjendt dygtige Retouchør, Miss Emilie Christopher. Uslæg mig et Besøg Mit Galleri er over Montgomerys Drugstore, Decorah, Iowa.

Norfolk Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen.

DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af **Anders N. Njome.**

☞ Gode Staldrum findes til Afbenyttelse.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,

tegnen Abonnement paa „For Hjemmet“. De, som tegne sig paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

Patents. We continue to act as Solicitors for Patents Caveats, Trade Marks, Copyrights etc., for the United States, Canada, Cuba, England, France, Germany, etc. We have had **thirty-five years experience.**

Patents obtained through us are noticed in the SCIENTIFIC AMERICAN. This large and splendid illustrated weekly paper, \$3.20 a year, shows the Progress of Science, is very interesting, and has an enormous circulation. Address MUNN & CO., Patent Solicitors. Publishers of SCIENTIFIC AMERICAN, 37 Park Row, New York. Hand book about Patents sent free.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

11te og 12te Bind (1876 I og II), 13de og 14de Bind (1877, I og II), og 17de Bind (1879 I.) er udfolgt.

15de Bind (1878, I.) indeholdende 1ste Halvdel af den interessante Skildring „Philip Ashton eller den nye Robinson“, „Martyren i St. Andrews“, „Jacob Flints Reise“, „Arkimedes“, m. m. M., sendes portofrit for 50 Cents.

16de Bind (1878, II.) indeholdende sidste Halvdel af Fortællingen „Philip Ashton“, „Elisabeth“, en dansk Fortælling, „Stanleys Reise paa Kongofloden“, „Skovstjernen“ (Missionær Fjellstedts Ungdomshistorie) og meget andet interessant Læsestof, sendes portofrit for 80 Cents; begge disse Bind for \$1.25.

18de Bind, som blandt Andet indeholder den udmærkede Fortælling „Pater Clemens“ sendes portofrit for \$1.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Missionsberetningen „Sey Nar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rejsefortælling „Nordvest-Passagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt Læsestof, portofrit for \$1.00.

21de og 22de Bind (Aargangen 1881) har et meget afvejlende Indhold, deriblandt den udmærkede Fortælling „Familien Høllbringen“, (der hos Boghandleren koster \$3 indbundet). Disse 2 Bind tilsammen portofrit for \$2. Alle 7 Bind til en Adresse pr. Erpress \$5.50.

Hvert Bind bestaar af 12 Hester og udgjør over 350 store Oktanfider, samt Titelblad og Indholdsregister.

Adresse: N. Thronsdjen,
Dr. 1014, Decorah, Iowa.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillen de bedst i Handelen. Lomme- og Stue-Uhre repareres smukt. Tæt ved Post Office, Decorah, Iowa.

For 10 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende „To ældgamle Sange fornede“, nemlig **Soldatvisen** og **Den gyldne ABC**, 8 for 50 Cts., 20 for \$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: N. Thronsdjen, Dr. 1014, Decorah, Iowa.

Iver Larsen
følger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
i Brødrene Gulliksons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre- Læge.
Decorah :: Iowa.

Philip Ashton eller den nye Robinson,
Martyren i St. Andrews, Jacob Flints Reise, Elisabeth, en dansk Fortælling,
Skovstjernen (Missionær Fjeldstedts Ungdomshistorie) — alle disse og flere
mindre Fortællinger samt meget andet interessant Læsestof findes i 9de Mar-
gang (15de og 16de Bind, 24 Hefter) af „For Hjemmet“, der sendes porto-
frit til hvoilken som helst Adresse i de For. Stater og Canada for \$2.00.
Adresse: A. Thronsen, Dr. 14, Decorah, Iowa.

My Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Möbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Ti-
dens billigste Priser. Reparationer udføres.
Sigtkister hæves paa Lager. Begravelser bejrges.

Nogle Rest-Ekemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam-
men portofrit for 35 Cents.
Adresse A. Thronsen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. DECORAH, IOWA

Fem Bind af „For Hjemmet“,

nemlig 15de, 16de 18de, 19de og 20de.

(Uargangen 1878, sidste Bind af 1879, samt Uarg. 1880), hvilket til-
sammen udgjør 60 Hefter eller 1820 Sider med udvalgt og afvej-
lende Læsestof samt Titelseblade og Registre, sendes portofrit for \$4.00.

Adresse: **A. Thronsen,**
Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En luthersk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Alle Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er
\$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig.
Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

P. E. Haugen,

— Eier af —

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg tillader mig herved at gjøre Landsmænd i Winnesheif og Allamakee
Countier i Iowa, samt i Fillmore, Houston, Freeborn, Goodhue og Olmstead
Countier i Minnesota, og forresten i hele den nordre Del af Iowa og sydlige
Minnesota, opmærksomme paa, at jeg nu er istand til at expedere alle Ordres
med kort Varsel. Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og
billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norste Stenhuggere, har Landsmænd den
Fordel, at de kan faa sin Inscription feilsfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor
man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. Harvey Miller og
Julius Rosenheimer. P. E. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive
mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Teg-
ninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar,
han udvalger, tilligemed Ordre og Inscription samt nærmest Feragt-Office.

P. E. Haugen.